Kippen; de oplossing voor vrouwenbesnijdenis?

SAMEN STERK TEGEN VROUWENBESNIJDENIS

Marthe Langerwerf 0906240
Marijn van Bergeijk 0906197
Juliette van Halst 0906380
Ilse Noorlander 0920084

Design thinking II
Code: IVGBBO03P2 & IvGBBO03T2
Docent: Mirjam Koning

Voorwoord

Wij zijn vier studenten van de Hogeschool Rotterdam. Juliette van Halst studeert verpleegkunde, Ilse Noorlander studeert ergotherapie en Marijn Bergeijk en Marthe Langerwerf studeren fysiotherapie. Dit verslag is geschreven voor de minor ‘beyond borders’. Wij zijn in de periode van 16 oktober 2018 tot en met 22 januari 2019 naar Tanzania gegaan. Hier hebben wij een project uitgevoerd in samenwerking met de organisatie HIMS. Onze opdrachtgever was Mackrine Shao-Rumanyika van de organisatie HIMS. Dit is een organisatie die zich inzet voor kwetsbare groepen en gelijkheid tussen man en vrouw. HIMS is van mening dat elke persoon recht heeft op een goed leven, onafhankelijk van zijn/haar gezondheidstoestand.

Centraal in dit project staan kwetsbare jonge vrouwen in de Masai stam.

Bij deze willen wij de medewerkers van de organisatie HIMS bedanken voor de fijne samenwerking en de deling van hun kennis. Ook willen wij Ellen van de Velde bedanken voor alle hulp tijdens het project. Tot slot willen wij onze docent Mirjam Koning bedanken voor het voorzien van feedback op ons verslag en de motiverende woorden.

Wij wensen u veel leesplezier.

Marthe Langerwerf
Marijn van Bergeijk
Juliette van Halst
Ilse Noorlander

Inhoudsopgave

Voorwoord **1**
Aanleiding **4**
Inleiding **5**
Fase 1 - Understand **6**
Tanzania *6*
Masai *7*
Vrouwenbesnijdenis *8*
Wetgeving *10*
Masai mannen *11*
HIMS *11*
Wat wordt er al gedaan? *13*
Fase 2 – Define **16**
Doelgroepen *16*
Nieuwe challenge *18*
Fase 3 – Ideate **19**
Ondernemerschap voor vrouwen *19*
Kenniscreatie *20*
Training *24*
Fase 4 – Prototype **26**
Training over sparen *26*
Inkomsten en uitgaven notitieboekjes *26*
Training over kippen houden *27*
Probeer- kip *29*
Fase 5 – Test **30**
Literatuurlijst **31**
Bijlage 1 Tools Understand **33**
SCOPES *33*
Activity System *34*
Competitive benchmark *36*
Oppertunity Framing *38*
Bijlage 2 Tools Define **41**
User Interviews *41*
Interview mama Mackrine 41
Groepsinterview Baraka 44
Groepsinterview Naiserian 47
Groepsinterview rescued girls 1 50
Groepsinterview rescued girls 2 55
Interview Masaiman 1 59
Interview Masaiman 2 60
Brainstormen met microkrediet deskundige 62
Bijlage 3 Tools Ideate **63**
Scamper *63*

Formulier Follow-up Kippenboerderij *64*
Interview kippendeskundige *64*

Bijlage 4: Tools Prototype **67**
Co-creation *67*

Bijlage 5: Tools Test **70**
Feedbackformulier *70*
Feedback kippendeskundige *71*

Aanleiding

“Sinds de opstarting van HIMS[1] houden we ons bezig met campagnes tegen vrouwenbesnijdenis in de gemeenschappen, hierbij proberen we verchillende groepen en mensen te bereiken. We geloven dat deze campagnes alleen maar succesvol zullen zijn door iedereen erin te betrekken. We kijken naar de slachtoffers, we spreken met meisjes en jongens op school over de negatieve effecten van vrouwenbesnijdenis. We praten met de moeders die hun dochters graag willen besnijden zodat ze geschikt zijn voor het huwelijk. Dan zijn er de vaders die hun dochters besnijden zodat ze meer bruidschatsgeld ontvangen. Om vrouwenbesnijdenis te stoppen moet je al deze doelgroepen bereiken.

Er zijn veel mythes rondom het fenomeen vrouwenbesnijdenis. Zo wordt in de Masaigemeenschap gezegd dat vrouwenbesnijdenis wordt gezien als de overgang van jeugd van volwassenheid. Verder wordt er in de gemeenschap gezegd dat onbesneden vrouwen niet kunnen trouwen. Ook gaat het verhaal rond dat, wanneer de clitoris niet wordt weggesneden bij de vrouwn, deze tijdens de geboorte de baby zal beschadigen. Er wordt verteld dat de clitoris een horn is die de zachte schedel van de baby zal doorboren. Het besnijden van de vrouwen wordt in de gemeenschap ook gezien als een middel om de vrouwelijke seksuele gevoelens weg te halen. Vrouwen met een clitoris zouden prostitués worden, zo wordt in de Masai gemeenschap gedacht.”

Afbeelding 1: Mama Mackrine

Mama Mackrine, oprichter HIMS
(zie bijlage 2: Tools Define: Interview Mackrine)

[1] HIMS: Health Integrated Multiple Services. HIMS is de opdrachtgever van dit project. De organisatie zet zich in voor kwetsbare groepen en zijn constant op zoek naar duurzame en innovatieve oplossingen voor hun problemen.

Inleiding

Thema
Zoals Mama Mackrine beschrijft in haar interview staat vrouwenbesnijdenis onder de Masai meisjes centraal in dit project. Wat hieronder verstaan wordt staat verder in het verslag uitgewerkt. Besnijdenis van de vrouw is een eeuwenoude traditie bij de Masai stam. Besnijdenis van vrouwen gaat gepaard met veel complicaties en is in strijdt met de rechten van de vrouw. Sinds 2016 is het in Tanzania verboden om vrouwen te besnijden, toch wordt dit nog steeds uitgevoerd. In dit onderzoek wordt voor dit probleem een innovatieve en duurzame oplossing gezocht.

Probleem
Besnijden heeft negatieve gezondheidseffecten. Maar als een vrouw niet besneden wordt heeft dat negatieve gevolgen op sociaal vlak binnen de Masaigemeenschap. Een vrouw die niet besneden wordt, kan niet uitgehuwelijkt worden aan een Masaiman. Hierdoor zal de vrouw er dus alleen voor staan in de gemeenschap. Voor dit project zal er gefocused worden op de vrouwenbesnijders, die gestopt zijn met hun werk. Hierdoor komen deze vrouwen financieel en sociaal in de problemen.

Challenge
De challenge is opgesteld aan de hand van de scope (zie bijlage 1: Tools Understand: SCOPES). De challenge luidt als volgt: Hoe kan er geholpen worden met het bedenken van een innovatieve en duurzame oplossing om het besnijden van jonge meisjes te reduceren?

Fase 1 - Understand

Vrouwenbesnijdenis is een complex fenomeen. Zoals in onderstaande kopjes besproken wordt, zijn er veel perspectieve vanuit waar het probleem bekeken kan worden. Het probleem heeft sociale en financiële aspecten, maar het heeft ook veel te maken met de cultuur van de Masai gemeenschap. Met behulp van het activity system (zie bijlage 1: Tools Understand: activity system) is weergegeven hoe deze aspecten met elkaar zijn verbonden en wat voor invloed ze op elkaar hebben. Verder wordt er momenteel al door veel organisaties op verschillende manier ingespeeld op dit probleem (zie bijlage 1: Tools Understand: competitive benchmark) maar heeft dit tot op heden nog niet de gewenste uitkomst. Vrouwenbesnijdenis is per wet verboden in Tanzania maar toch wordt het nog steeds uitgevoerd in de Masai gemeenschap.

Tanzania

Tanzania ligt in het oosten van het continent Afrika met een oppervlakte van 945.000 km2. De hoofdstad is Dodoma. Het land kent verschillende landschappen zoals savannes en jungle en als hoogste piek de Mount Kilimanjaro. Er wonen bijna 54 miljoen mensen in Tanzania, van wie ongeveer 28.3 miljoen mannen en 28.7 miljoen vrouwen. Ongeveer 1/3 van de bevolking woont buiten de stedelijke gebieden (Waard, 2018).

De bevolking is van oorsprong samengesteld uit bijna 130 verschillende volkeren, een aantal voorbeelden zijn Chagga, Dorobo en Masai (Waard, 2018). Het grootste deel van de bevolking (95 %) heeft een Bantoe achtergrond (Nijssen, 2017). Over de volkeren zijn weinig officiële cijfers bekend, omdat zij nog zeer primitief leven en hierdoor moeilijk te bereiken zijn (Waard, 2018).

Tanzania heeft drie hoofdreligies, dit zijn de Islam (35%), het Christendom (30 %) en het Hindoeïsme (35%). Er zijn ook veel gemengde godsdiensten, dit heeft te maken met de verschillende volkoren die zich in dit land bevinden. De officiële taal van Tanzania is het (ki) Swahilli, dit is een vermenging van de oorspronkelijke Bantoetalen en sterk door het Arabisch beïnvloedt. Bij het middelbaar- en hogeronderwijs en het parlement wordt er (vaak) Engels gesproken. Behalve Swahilli en Engels worden en ook nog tientallen andere talen gesproken, dit heeft te maken met de verschillende volkoren die leven in het land (Waard, 2018). Zoals de Masai stam die Maa spreekt.

Masai

De Masai is van nature een nomadisch volk dat grotendeels woonachtig is in Kenia en Tanzania. De grootte van de bevolkingsgroep wordt geschat op 1miljoen Masai, maar hierbij moet in gedachte gehouden worden dat de groep lastig te tellen is, omdat dit lang niet alle geboortes worden geregistreerd. De taal waarmee de Masai onderling communiceren heet Maa, dit is anders dan Swahili wat in de rest van Tanzania wordt gesproken. Op de afbeelding hiernaast is in oranje aangegeven waar de Masai leven (Maimai, sd).

Figuur 1: Bevolking Masai (Maimai, sd).

Masai mensen wonen in dorpen met hun eigen familie. Als een man wil trouwen gaat hij naar andere dorpen om een vrouw te kiezen. Vrouwen worden geruild voor vee. In de Masai stam is het normaal dat een man meerdere vrouwen heeft. De vrouwen zorgen samen voor het opvoeden van de kinderen, het huishouden, het inkomen en het verzamelen van hout en water. De mannen beschermen het dorp tegen vijanden en gevaarlijke dieren. Deze verdeling is van oudsher, maar wordt nog steeds gehandhaafd. Omdat er tegenwoordig geen stammenoorlogen meer zijn en er geen wilde leeuwen meer rondlopen hebben de mannen niks meer te doen. Ze worden opgeleid als krijger, maar er is niks waartegen ze hun dorp moeten beschermen. Dit resulteert in mannen die heel de dag niks doen en vrouwen die hard moeten werken om het gezin draaiende te houden (Maimai, sd) (Masai-man 1, persoonlijke communicatie, 25 oktober 2018).

Masai mensen gaan niet naar school en zijn hierdoor analfabeet. De meisjes leren van jongs af aan het huishouden en de jongens zorgen voor het vee en leren te vechten (Maimai, sd) (Masai-man, persoonlijke communicatie, 25 oktober 2018). De traditionele religie van de Masai is dat zij geloven in hun eigen god Engai. Maar tegenwoordig zijn de meeste Masai-stammen christelijk en het overige deel moslim (The Masai Tribe, sd).

Vrouwenbesnijdenis

De definitie van de World Health Organisation (WHO) over vrouwenbesnijdenis luidt: “Female genital mutilation (FGM) comprises all procedures that involve partial or total removal of the external female genitalia, or other injury to the female genital organs for non-medical reasons” (World Health Organisation, 2018). Hierbij gaat het om een ingreep die niet positief bijdraagt aan de gezondheid van vrouwen. Veelvoorkomende complicaties van besnijdenissen zijn ernstige bloedingen, problemen met urineren en op langere termijn ernstig litteken vorming, cysten, infecties, complicaties tijdens de bevalling en een verhoogd risico op sterfte van pasgeborenen (World Health Organisation, 2018). Vrouwenbesnijdenis komt momenteel voor in 30 landen in Afrika, het Midden Oosten en Azië. Wereldwijd zijn er 200 miljoen vrouwen die besneden zijn (World Health Organisation, 2018). Vrouwenbesnijdenis wordt internationaal herkend als een schending van de mensenrechten van meisjes en vrouwen. Het weerspiegelt de diepgewortelde ongelijkheid tussen de seksen en vormt een extreme vorm van discriminatie tegen vrouwen. Het wordt meestal uitgevoerd op minderjarigen, wat een schending is van de rechten van het kind. Vrouwenbesnijdenis schendt het recht van een persoon op gezondheid, veiligheid en fysieke integriteit, het recht om vrij te zijn van marteling, en zelfs het recht op leven als vrouwenbesnijdenis de dood tot gevolg heeft (World Health Organisation, 2018).

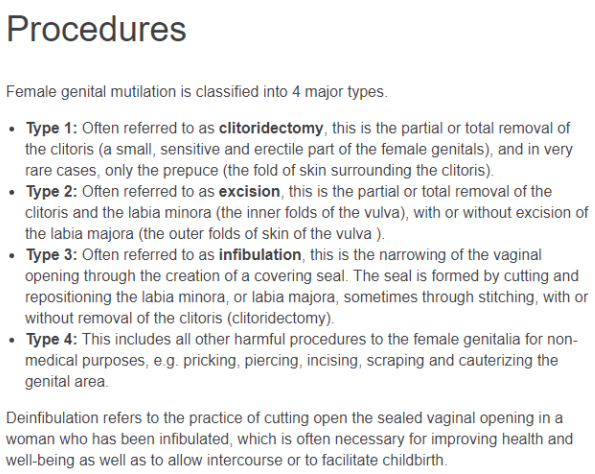

Procedures

Female genital mutilation is classified into 4 major types.

- **Type 1:** Often referred to as **clitoridectomy**, this is the partial or total removal of the clitoris (a small, sensitive and erectile part of the female genitals), and in very rare cases, only the prepuce (the fold of skin surrounding the clitoris).
- **Type 2:** Often referred to as **excision**, this is the partial or total removal of the clitoris and the labia minora (the inner folds of the vulva), with or without excision of the labia majora (the outer folds of skin of the vulva).
- **Type 3:** Often referred to as **infibulation**, this is the narrowing of the vaginal opening through the creation of a covering seal. The seal is formed by cutting and repositioning the labia minora, or labia majora, sometimes through stitching, with or without removal of the clitoris (clitoridectomy).
- **Type 4:** This includes all other harmful procedures to the female genitalia for non-medical purposes, e.g. pricking, piercing, incising, scraping and cauterizing the genital area.

Deinfibulation refers to the practice of cutting open the sealed vaginal opening in a woman who has been infibulated, which is often necessary for improving health and well-being as well as to allow intercourse or to facilitate childbirth.

Figuur 2: Type FGM (World Health Organisation, 2018).

Het uitvoeren van vrouwenbesnijdenis heeft vaak culturele en sociale redenen binnen families en gemeenschappen. Vrouwenbesnijdenis wordt vaak gezien als een sociale norm en een culturele traditie, dit wordt vaak onbetwist uitgevoerd in de gemeenschap (World Health Organisation, 2018). Vrouwenbesnijdenis wordt bij de Masaistam gezien als een onderdeel van de opvoeding van meisjes en als voorbereiding op de volwassenheid en het huwelijk. Het uitvoeren van vrouwenbesnijdenis gaat gepaard met sociale druk en de angst voor afwijzing van de gemeenschap. De achterliggende gedachten achter vrouwenbesnijdenis is het verlagen van het vrouwelijke libido om daarmee de maagdelijkheid te bewaren tot het huwelijk en na het huwelijk overspel te voorkomen. Het uitvoeren van vrouwenbesnijdenis gaat gepaard met culturele idealen over vrouwelijkheid en bescheidenheid van de vrouw. Een vrouw waarbij besnijdenis is uitgevoerd, wordt gezien als een reine en vrouwelijke vrouw (World Health Organisation, sd).

In figuur 3 is de prevelantie van vrouwenbesnijdenis weergeven. Als figuur 3 vergeleken wordt met figuur 1 is te zien dat prevevalentie van vrouwenbesnijdenis groter is in de gebieden waar de Masai stam leeft.

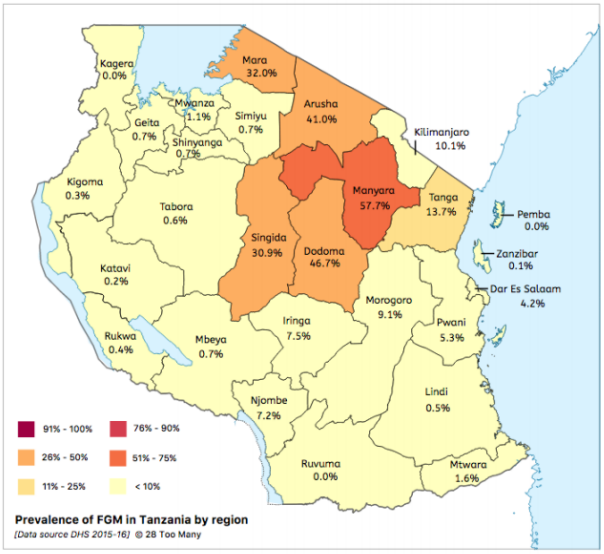

Figuur 3: Prevalentie FGM Tanzania (Smith, 2018).

De WHO beschrijft in zijn rapport 4 types van besnijdenis (zie figuur 2) (World Health Organisation, 2018). In Tanzania wordt type 2, excision, voor 98% van de tijd uitgevoerd (Statistics and Monitoring Section UNICEF, 2014) (Galukande, Karnara, Ndabwire, Leistey, Valla, & Luboga, 2015). Excision is het verwijderen van de clitoris en de labia major en minor. Bij 2 % van de besnijdenissen wordt de vagina ook dicht genaaid. In 2014 publiceerde UNICEF een wereldwijd rapport over vrouwenbesnijdenis met daarin cijfers over de wereldwijde prevalentie (Statistics and Monitoring Section UNICEF, 2014). Uit dit rapport komt naar voren dat besnijdenis in Tanz ania volledig wordt uitgevoerd door traditionele besnijders bij de families thuis en met traditionele messen. De prevalentie van besnijdenis in Tanzania onder vrouwen van de leeftijd 15 tot 49 jaar is 10% (Smith, 2018) (zie figuur 4). Uit onderzoek van UNICEF, uitgevoerd in 2014, kwam naar voren dat 18% van de vrouwen van 15 tot 19 jaar in Tanzania is besneden tegenover 34% van de vrouwen van 45 tot 49 jaar (zie figuur 4). Dit laat zien dat besnijdenis bij de oudere generatie vaker voorkomt dan bij de jonge generatie, hieruit kan worden geconcludeerd dat besnijdenis vroeger vaker voor kwam dan nu. Besnijdenis komt vooral voor in het midden van Tanzania (zie figuur 3). De meeste vrouwen ondergaan besnijdenis als peuter, of boven de leeftijd van 13 jaar (Smith, 2018).

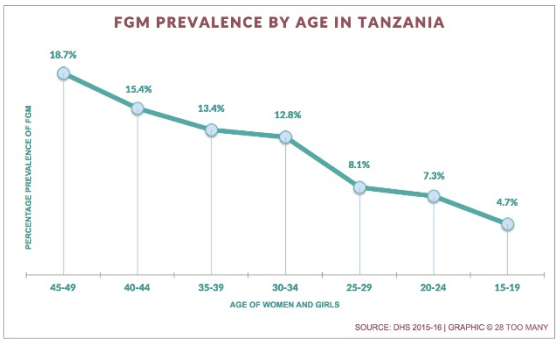

Figuur 4: leeftijd besnijdenis Tanzania (Smith,, 2018)

Wetgeving

Sinds 2016 is vrouwenbesnijdenis in Oost-Afrika (Kenia, Zuid-Sudan, Tanzania en Uganda) verboden. Oost-Afrika heeft de East African Community (EAC) opgestart in 2011 om genitale verminkingen van vrouwen in deze regio te beëindigen. Het doel van de AEC is het bewustzijn vergroten over de gevaren van vrouwenbesnijdenis en informatie uitwisselen tussen verschillende landen. De AEC heeft een wet opgesteld met daarin regels die vrouwenbesnijdenis verbiedt (Smith, 2018). Hieronder worden een aantal regels genoemd die van toepassing zijn op vrouwenbesnijdenis;

- Artikel 4 - Voor het uitvoeren van vrouwenbesnijdenis kan de besnijder een gevangenisstraf krijgen van minimaal drie jaar. Indien er ernstige gevolgen optreden na vrouwelijke genitale verminking kan er een levenslange gevangenisstraf worden geëist. Onder 'ernstige gevolgen' vallen de dood, invaliditeit van het slachtoffer, besmetting met hiv of als de verminking is uitgevoerd door een voogd of een medewerker in de gezondheidszorg (Smith, 2018).
- Artikel 10 - Iemand die denigrerende/beledigende taal gebruikt of een vrouw belachelijk maakt voor het ondergaan of niet ondergaan van vrouwenbesnijdenis kan een gevangenisstraf krijgen van minimaal zes maanden (Smith, 2018).
- Artikel 11 - Iemand die zich bezighoudt met de hieronder genoemde zaken loopt het risico op het krijgen van een gevangenisstraf van minimaal drie jaar en/of een boete van 100 dollar. Het verlenen van hulp aan het uitvoeren van de vrouwenbesnijdenis, deelname aan vrouwelijke genitale verminking (VGV), beschikken over snijgereedschap of apparatuur dat gebruikt wordt voor verminking of het niet melden van vrouwenbesnijdenis die heeft plaatsgevonden/bezig is/gepland staat (Smith, 2018).

Nadat de wetten van de AEC zijn toegepast zijn er verschillende acties ondernomen:

- December 2013: De politie heeft in Noord-Tanzania een ceremonie onderbroken waarbij 38 mensen aanwezig waren. Tijdens deze ceremonie waren al een aantal meisjes besneden (BBC, 2013).
- December 2016: acht vrouwen zijn gearresteerd, omdat zij 100 meisje hebben besneden in de omgeving Tarime (Allafrica, 2016).
- December 2016: twee vrouwen zijn betrapt tijdens het besnijden van een 14 jarige meisje in het Serengeti-gebied. De twee vrouwen (grootmoeder en besnijder) hebben een straf gekregen van 3 jaar en een boete van 300.000 shilling (120 euro). Daarnaast moesten ze 2 miljoen shilling (800 euro) betalen aan het meisje dat besneden is (Reuters Foundation, 2017).
- Januari 2017: een 16 jarige alleenstaande moeder en haar grootmoeder zijn gearresteerd, omdat ze haar pasgeboren baby besneden hebben (Reuters Foundation, 2017).

Masai mannen

In de Masai stam staat de man aan het hoofd van het ieder gezin. “(But) for Maasai people, women are not important. They don’t have power like a man.” (Kikanae, 2013).
Wanneer een Masai jongen een man wordt moeten zij een proef doorstaan. De jonge mannen worden zonder verdoving besneden en moeten voor 3 maanden ‘de wildernis’’ in. De mannen mogen alleen maar gebruik maken van hun traditionele kledij, een machete en een stok. Jaren terug moesten de mannen een leeuw doden als een soort eindexamen van hun bekwaamheid als krijger. Ze mochten alleen terug keren naar het dorp als ze de leeuw hebben gedood. De laatste jaren is de traditie van een leeuw doden niet meer van kracht aangezien er in Tanzania de leeuw wordt beschermd in de nationale parken (Gaal, 2012).

De taak van de man in een gezin is het zorgen voor de koeien en het beschermen van de familie. De mannen verdienen het geld en bepalen daarom wat ermee gebeurt. Een van de belangrijkste reden waarom de man de baas is in zijn gezin is omdat hij zijn vrouw koopt. Het kopen van een vrouw wordt niet gedaan met geld maar met koeien. Een man gaat naar een ander dorp dan waar hij zelf woont. Hier kiest hij een vrouw uit, vervolgens betaalt hij de vader van de vrouw in koeien. Tijdens interviews met Masai mannen kwam duidelijk naar voren dat de man de baas is over de vrouw. “De man is de baas in de stam, als de vrouw iets wil moet ze toestemming vragen aan haar man” (Masai man 1, persoonlijke communicatie, 19 november 2018).

Uit het interview met Masai mannen kwam naar voren dat mannen vanuit hun cultuur meekrijgen dat er alleen getrouwd kan worden met een besneden vrouw, want die worden gezien als rein. De reden waarom mannen een besneden vrouw willen trouwen is omdat het zo hoort vanuit traditie maar het blijkt dat mannen niet precies weten wat besnijdenis van vrouwen inhoudt. Besnijdenis wordt gezien als een overgang van kind naar volwassene zowel bij de man als de vrouw (Masai man 1, persoonlijke communicatie, 19 november 2018).

HIMS

De challenge is opgesteld aan de hand van de opdracht van de organisatie Health Integrated Multisectoral Services (HIMS). HIMS is gestart in 2003 als niet-gouvernementele organisatie. Het hoofdkantoor is gevestigd in Arusha in Tanzania. HIMS is van mening dat elk persoon recht heeft op een goed leven, onafhankelijk van zijn/haar gezondheidstoestand (HIMS, sd).

HIMS werkt op 3 niveaus:
1. Ondersteuning van de kwetsbare individu in de maatschappij (HIMS, sd).
2. Bewustwording van de samenleving met betrekking tot gelijkheid van mannen en vrouwen. Het verminderen van discriminatie en de strijd tegen het misbruik van vrouwen en meisjes (HIMS, sd).
3. Verandering binnen de maatschappij brengen in de discriminerende praktijken, te denken aan vrouwenbesnijdenis, en om te werken aan de wijzigingen van wetten die invloed hebben op deze groepen (HIMS, sd).

Visie:
Een samenleving die fysiek, psychologische, spiritueel en sociaal-economische gezond is.

Basiswaarden van HIMS:
- Liefde en respect
- Gelijke behandeling
- Teamgeest en teamwerk
- Transparantie en verantwoording
- Seksuele gelijkheid (HIMS, sd).

Belangrijke diensten van HIMS:
- Juridische en medisch advies
- Leningen verstrekken aan behoeftige jonge mensen en moeders
- Persoonsgerichte therapie
- Creëren van emancipatie en gelijkheid (HIMS, sd).

HIMS heeft een aantal projecten lopen. Ieder project helpt een kwetsbare doelgroep.

1. Gemeenschap groepen (te denken aan de Masai)
De Masai – vrouwelijke besnijdenis wordt nog steeds in deze gemeenschap uitgevoerd. De vrouwen in deze stam worden niet beschouwd als gelijken. De man heeft hierbij het recht om geweld uit te oefen tegen zijn vrouwen. HIMS komt op voor deze vrouwen en strijd voor de gelijkheid en rechten van deze kwetsbare vrouwen. Daarnaast geeft HIMS-voorlichting over besnijdenis. Daarnaast krijgen de Masai vrouwen medisch en psychologische ondersteuning. Deze hulp bestaat uit het ondersteunen van besneden vrouwen tijdens de bevaling (HIMS, sd).

2. Gemengde groepen (vrouwen, jeugd, groepen die leven in de stad of op het platteland)
- Vrouwen in het algemeen. Er is een extreem hoge mate van seksuele ongelijkheid. Huwelijken worden vaak gekenmerkt door geweld en onderdrukking. HIMS geeft advies aan vrouwen met betrekking tot hun rechten. Daarnaast geeft HIMS workshops en begeleiding om hun zelfvertrouwen op te bouwen.
- Jeugd. Deze doelgroep is kwetsbaar omdat de kans groot is dat ze HIV oplopen of met alcohol/drugs in aanraking komen. HIMS geeft trainingen over hoe je zelf te beschermen tegen HIV. Een deel van de trainingen is gericht op de bewustwording van de gezondheidsrisico's bepaald gedrag kan opleveren (HIMS, sd).

3. Alleenstaande moeders
Alleenstaande moeders zijn minderwaardig in de Afrikaanse samenleving. Deze vrouwen moeten dagelijks strijden voor hun kinderen. HIMS geeft adviezen over hoe deze vrouwen het beste kunnen zorgen voor hun zelf en hun kinderen (HIMS, sd).

4. Wezen en straatkinderen
HIMS zorgt ervoor dat deze kinderen een onderdak hebben. Daarnaast gaan ze met regelmaat op huisbezoek om ervoor te zorgen dat de kinderen in redelijk goede omstandigheden leven (HIMS, sd).

5. Schoolkinderen (basisschool en voortgezet onderwijs)
De organisatie heeft project waarin voorlichting wordt gegeven over hiv, aids, alcohol- en drugsmisbruik, seksuele voorlichting, bewustmaking van tradities die de mensenrechten schenden (HIMS, sd).

6. Maatschappelijke outcasts
HIMS probeert door middel van bewustwording ervoor te zorgen dat gehandicapten mensen minder verstoten worden. Ook worden mensen met ziektes zoals hiv ondersteund. Dit wordt gedaan door middel van gesprekvoering en ervoor te zorgen dat deze mensen hun eigen kracht vinden (HIMS, sd).

Wat wordt er al gedaan?

In Tanzania zijn verschillende organisaties bezig met het tegengaan van vrouwenbesnijdenis. In de tekst hieronder staan de verschillende organisaties omschreven en wat zij doen om dit probleem tegen te gaan.

Amref flying doctors
Amref flying doctors werkt aan een betere gezondheid van kwetsbare jonge vrouwen in Afrika. Met de Masai stam in Kenia en Tanzania strijdt amref flying doctors tegen vrouwenbesnijdenis. Amref flying doctors heeft een alternatief ritueel bedacht waarbij de meisjes op een gezonde manier vrouw worden. Met het alternatieve ritueel lopen de meisjes langs de gehele gemeenschap, waarbij de stamoudsten de meisjes zegenen en zich openlijk uitspreken tegen vrouwenbesnijdenis. De jonge mannen van de stam spreken ook hun steun uit. Ook zijn zij bereid om te trouwen met een onbesneden vrouw. Naast het alternatieve ritueel krijgen de meisjes voorlichten over hiv en aids (Amref Flying Doctors, sd). Hoe vaak dit alternatieve ritueel plaats vindt is niet bekend.

Tot nu toe heeft het alternatieve ritueel plaatsgevonden in de volgende gebieden in Kenia Loitokitok, Magadi, Samburu en het gebied Kilindi in Tanzania.
Aangezien dit voor de organisatie Amref flying doctors een groot succes was, willen ze in de toekomst richten op:

- Kennisuitwisseling tussen de verschillende gemeenschappen waarin interventies van het alternatieve ritueel succesvol waren (Amref Flying Doctors, sd).
- Mensen binnen een gemeenschap leren om vrijuit te praten over seksualiteit, gezondheid en rechten (Amref Flying Doctors, sd).
- Trainingen voor vrouwen over hun rechten en hoe ze voor zichzelf op kunnen komen (Amref Flying Doctors, sd).
- Organiseren van alternatieve rituelen (Amref Flying Doctors, sd).

Terres des hommes
Terres des Hommes is een organisatie dat voorkomt dat kinderen worden uitgebuit en zorgt ervoor dat de kinderen in een veilige omgeving zich kunnen ontwikkelen.
Terres des Hommes heeft driehonderd meisjes tussen de 8 en 16 jaar behoed voor besnijdenis in de omgeving kuria (Tanzania). Tijdens de traditionele periode van

vrouwenbesnijdenis hebben de meisjes ter bescherming tijdelijk in een opvanghuis gewoond. Ze kregen niet alleen een veilige plek, maar ook training in zelfbewustzijn, weerbaarheid, bijlessen in schoolvakken, en sport- en spelactiviteiten. Ook kregen de meisjes voorlichting over de gevaren van vrouwenbesnijdenis op de korte en lange termijn. Daarnaast helpt Terres des Hommes bij de bewustwording van jongens en mannen over vrouwenbesnijdenis. Om ervoor te zorgen dat zij in de toekomst een niet besneden vrouw als echtgenoot accepteren (Terres des Hommes, 2017). Wat er op de lange termijn met deze meisjes gebeurd en waar ze terecht komen is niet bekend.

UNFPA (United Nations Population Fund)
Is een organisatie over heel de wereld dat zich inzet voor gewenste zwangerschappen, elke geboorte veilig is en dat voor ieder jong persoon hun potentie wordt vervuld.
De organisatie ondersteunt in samenwerking met UNICEF het tegengaan van vrouwenbesnijdenis. Het programma dat ze gebruiken is: Joint Program on FGM. Dit programma over de bewustwording van de gevaren van vrouwenbesnijdenis is in vijftien landen in Afrika (waaronder Tanzania) actief en werkt sinds 2008 internationaal, nationaal en regionaal. The Joint programma heeft al meer dan 3.2 miljoen meisjes en vrouwen beschermd tegen besnijdenis (UNFPA, sd).

Wat houdt het Joint programma in:
Binnen dit programma zijn er 3 fases.
De eerste fase is van 2008 tot en met 2013. In deze periode zijn er in verschillende landen veranderingen geweest van de wet en regelgeving. Verschillende overheden hebben vrouwenbesnijdenis verboden.

1. Er is voor gezorgd dat er verandering is in de normen en waarden binnen verschillende soorten stammen (waaronder de Masai).
2. De organisatie heeft verschillende mediacampagnes opgezet om te laten zien dat vrouwenbesnijdenis verboden moet worden.
3. Door de organisatie is ervoor gezorgd dat het verbod van vrouwenbesnijdenis geïntegreerd is binnen het gezondheidsbeleid van de 15 landen.
4. De nieuwste evidence based programma's zijn geïmplementeerd voor het tegengaan van vrouwenbesnijdenis.
5. Er zijn samenwerkingsverbanden gezocht met lokale organisaties om vrouwenbesnijdenis tegen te gaan.

De tweede fase van Joint programma is van 2014 tot en met 2017. In deze periode is een analyse gemaakt van de belangrijke resultaten die zijn behaald. Het analyseert de voortgang die is geweest na fase 1, wijzend op het positieve verschil dat het programma heeft gemaakt bij het ondersteunen van het tegengaan van vrouwenbesnijdenis. Meer dan 3.3 miljoen vrouwen en meisjes hebben preventief bescherming gehad (Ssatou, Diop, Jubero, Legesse, Diouf, Bierring, 2018).

De derde fase is gestart in 2018 en duurt tot 2021, met als hoofddoel om in 2030 vrouwenbesnijdenis geheel te stoppen. In de derde fase zijn de volgende doelen gesteld:

- 8 miljoen meisjes en vrouwen zal een alternatief ritueel worden uitgevoerd in plaats van vrouwenbesnijdenis.

- Bij 19 miljoen mensen in meer dan 10.000 gemeenschappen zal vrouwenbesnijdenis worden afschaft.
- De 16 landen hebben geld beschikbaar gesteld om te controleren op het verbod van vrouwenbesnijdenis.
- Regionale en sub-regionale politieke partijen zullen worden gestimuleerd en ondersteunt om nationale inspanningen over vrouwenbesnijdenis te verrichten.
- Er is wereldwijd online beschikbaarheid van feiten en kennis over vrouwenbesnijdenis (UNFPA-UNICEF Joint Programme to Eliminate Female Genital Mutilation, 2018).

Fase 2 – Define

HIMS heeft contact met drie verschillende doelgroepen die te maken hebben met vrouwenbesnijdenis. Alle drie de doelgroepen zijn geïnterviewd om een goed beeld van het probleem te krijgen (zie bijlage 2: Tools Define: User Interviews). Er is in kaart gebracht wat de problemen van deze groepen zijn en op welke manier ze hulp van HIMS krijgen. Ook is onderzocht op welke manier de verschillende groepen naar vrouwenbesnijdenis kijken.

Doelgroepen

Naiseriangroep: De Naiseriangroep bestaat uit een groep vrouwen die allemaal in 2014 gestopt zijn met het besnijden van meisjes. De groep is ontstaan toen de voorzitter van de groep een radiobericht hoorde van HIMS. Zij heeft toen het telefoonnummer gebeld dat aan het einde van het radiobericht werd op genoemd en kwam zo in contact met HIMS. Samen met een paar andere vrouwen heeft zij de trainingen van HIMS gevolgd over de gevolgen van vrouwenbesnijdenis. Zij zijn toen gestopt met hun werk als besnijders, hier kwamen veel sociale en financiële problemen bij kijken. Om toch geld te verdienen kreeg ieder twee schapen. Voor de sociale problemen werd de ‘Naiseriangroep’ opgericht, hier geven de vrouwen steun aan elkaar en worden zorgen en problemen besproken. Om elkaar ook financieel te kunnen helpen heeft de groep een pot, hieraan moet ieder lid van de groep elke week 1000tsh (40cent) bijdragen als contributie. De pot dient dus als een soort buffer. Nu bijna vijf jaar later zijn de schapen dood of verkocht en doet het financiële probleem zich weer voor. Zelf weet de groep niet hoe ze genoeg geld moeten verdienen om hun kinderen naar school te kunnen laten gaan.

Barakagroep: De Naiseriangroep is de eerste groep die gevormd werd met ex- besnijders. Toen deze groep te groot werd is er een nieuwe groep gemaakt, genaamd de Barakagroep. De Barakagroep is een groep die bestaat uit alleen maar vrouwen, waarvan een deel ex-besnijders. Het doel van de groep is om elkaar te helpen en advies te geven bij problemen waar de vrouwen tegenaan lopen. Ook hebben ze een pot, hieraan moet ieder lid van de groep elke week 1000tsh (40cent) bijdragen als contributie. Met dit geld helpen de vrouwen elkaar als iemand in de problemen zit. De pot dient dus als een soort buffer. Het geleende geld moet uiteraard wel terugbetaald worden met een kleine rente.

Alle vrouwen in deze groep denken sinds de voorlichtingen van HIMS anders over vrouwenbesnijdenis. Ze weten wat voor gevolgen het kan hebben. Daarom zijn ze gestopt met het uitvoeren van het besnijden van vrouwen en dwingen hun dochters niet meer om besneden te worden. Dit heeft veel sociale en financiële gevolgen voor de vrouwen. Om te zorgen dat de vrouwen niet meer teruggaan naar hun oude baan, moeten ze een alternatief inkomen hebben. In het interview in bijlage 2 staat hoe de vrouwen nu hun geld verdienen en hoeveel geld ze nodig hebben elke week. Het is duidelijk dat de vrouwen een andere manier moeten vinden om hun inkomsten te vergroten. Een ander probleem waar de vrouwen tegenaan lopen is dat het heel droog is. Het is 25km lopen naar de dichtstbijzijnde waterbron, waardoor water halen veel tijd en energie in beslag neemt. ‘Hoe kunnen wij meer

geld verdienen' en 'Hoe kunnen wij zorgen dat wij minder tijd en energie kwijt zijn aan water halen', zijn twee vragen die de Barakagroep gesteld heeft.

Rescued girls: Door HIMS is er een opvanghuis opgezet voor meisjes die weggelopen zijn van hun stam. Dit opvanghuis is gelegen in een buitenwijk van Arusha. Hier wonen ongeveer 20 meiden (tussen 14-22 jaar oud) die zijn weggelopen om veiligheidsredenen. Hierbij staan uithuwelijken en FGM centraal. Het opvanghuis biedt de meiden veiligheid en een mogelijkheid tot studeren. Met in het vooruitzicht onafhankelijkheid. De meiden krijgen trainingen over de gevolgen van FGM en leren omgaan met het zelfstandige leven in de stad. De kosten voor het onderwijs en voor de levensbehoeftes worden door HIMS betaald. In bijlage 2 staan interviews met de meiden waarin zij over hun leven vertellen. Hierin staan de redenen waarom de meiden zijn weggelopen. Ook staat hierin hoe de meiden bij het opvanghuis zijn gekomen en hoe het ervaren wordt. Meningen over relaties en Masai mannen, persoonlijke problemen en doelen komen ook aan bod.

Mackrine: Mackrine is de oprichter en directeur van Health Integrated Multisectoral Services (HIMS). Zij heeft HIMS opgericht in 2003. Mackrine heeft werkte hiervoor als gender program coördinator, wat inhield dat zij met families praten over hen problemen. Tijdens de sessies mocht er niet over family-planning en het gebruik van condooms gepraat worden. Dit gaf Mackrine het gevoel dat zij deze families niet goed kon helpen. Daarom heeft zij HIMS opgericht, een organisatie waar alles vrij besproken kan en mag worden.

Haar mening over vrouwenbesnijdenis is duidelijk: 'vrouwenbesnijdenis is een schending van de rechten van een vrouw en zorgt voor ongelijkheid tussen man en vrouw.' Met haar organisatie probeert Mackrine zoveel mogelijk vrouwen te helpen. Deze hulp bestaat vooral uit trainingen over besnijdenissen en de gevolgen hiervan. HIMS zorgt er ook voor dat vrouwen te weten komen wat hun rechten zijn en welke stappen zij kunnen ondernemen om deze rechten te waarborgen.

Mackrine houdt zich nu vooral bezig met netwerken. Zoveel mogelijk mensen laten weten wat haar organisatie doet en hoe zij kunnen helpen. Zo probeert ze haar organisatie te laten groeien om in de toekomst meer vrouwen te kunnen helpen.

Interviews met deze doelgroepen zijn gebruikt om erachter te komen wat de vraag achter de vraag is (zie bijlage 2: Tools Define: groepsinterview Baraka & Naiserian). Door persoonlijk met belanghebbende te praten komen er specifieke problemen naar voren. Om een zo'n breed mogelijk beeld te verkrijgen van het probleem zijn er verschillende belanghebbende doelgroepen geïnterviewd. Deze groepen zijn: CEO van HIMS, twee groepen met ex-besnijders (Baraka, Naiserian), meisjes die zijn weg gerend van huis (rescued girls) en twee Masai mannen. Er is ook een interview afgenomen met de rescued girls. Dit is een groep meisjes dat gevlucht is van de Masai gemeenschap omdat ze werden besneden of uitgehuwelijkt. Dit interview is afgenomen om een verdiepend beeld te krijgen achter het fenomeen vrouwenbesnijdenis. Door in gesprek te gaan met deze jonge vrouwen werd duidelijk wat voor impact het leven in de Masai gemeenschap op hun heeft gehad en tegen welke problemen ze nu aanlopen. Uit het interview met mama Mackrine komt naar voren dat zij zich voorheen met name hebben ingezet op het geven van educatie over de negatieve effecten van vrouwenbesnijdenis. Door deze inzet hebben ze 169 vrouwen bereikt die voorheen als besnijders hebben gewerkt en door de bewustzijnscampagnes van HIMS zijn

gestopt met hun werk. Uit deze groep vrouwen zijn twee ex-besnijders groepen ontstaan; Baraka en Naiserian groep. Na gesprek met deze groepen komen de problemen naar voren waar zij momenteel tegen aanlopen. Het stoppen met werken als besnijders heeft voor de vrouwen zowel sociale als financiële gevolgen. Een besnijder wordt in de gemeenschap gezien als een vrouw met aanzien, toen de vrouwen stopte met dit werk, is hun aanzien ook verdwenen. Verder lopen veel vrouwen tegen het feit aan dat hun man hun beslissing om te stoppen niet goedkeurt. Een groot probleem waar de vrouwen momenteel tegen aan lopen is dat ze geen geld meer verdienen, nu ze gestopt zijn met het werk als besnijders. Hun dochters kunnen niet naar school, omdat de vaders hiervoor niet willen betalen. De reden hiervoor is dat, wanneer een meisje onbesneden is zij in de Masai stam niet wordt gezien als een goed huwelijksaanwinst en hierdoor de vader er geen bruidsgeld voor terug krijgt. Na een interview met twee Masai mannen werd het perspectief van de man in de Masai gemeenschap over dit onderwerp duidelijker. Mannen in de Masai zijn van mening dat zij boven de vrouw staan. Wanneer een vrouw iets wil, zal ze hiervoor eerst toestemming aan haar man moeten vragen. Dit komt omdat de man de vrouw koopt van haar familie, en daardoor als haar bezit wordt gezien.

Nieuwe challenge

Na de verdieping in fase 2 is besloten om de challenge verder te specifisering naar het volgende (zie bijlage 1: Tools Understand: Oppertunity Framing): *Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat vrouwen geen negatieve gevolgen ervaren van het stoppen met besnijden zodat het stoppen met besnijden voor andere vrouwen aantrekkelijk wordt gemaakt, maar ook dat onbesneden dochters van dit feit geen negatieve gevolgen ervaren?*

Fase 3 – Ideate

Ondernemerschap voor vrouwen

Er wordt momenteel veel onderzoek gedaan naar entrepreneurship (ondernemerschap) in Afrika. Het opzetten van kleine bedrijfjes wordt gezien als een uitkomst van het bestrijden van armoede in Afrika. Afrikaanse landen kampen met veel economische problemen; bureaucratie, groei in economische ongelijkheid, hoge werkeloosheid bij hoogopgeleiden en de obstakels die vrouwen ondervinden bij het oprichten van een eigen bedrijfje (Jones, et al., Entrepreneurship in Africa, part 1: entrepreneurial dynamics in Afric, 2018) (Nziku & Struthers, 2017). Door onderzoek van Nziku (2017) zijn de obstakels van vrouwen entrepreneurship in kaart gebracht; vrouwen hebben vaak minder toegang tot kapitaal, zijn lager opgeleid, hebben een minder groot netwerk en een verkleinde toegang tot informatie en technologie dan mannen in Tanzania (Nziku & Struthers, 2017). Het houden van kippen wordt in Tanzania gezien als één van de belangrijkste voedsel- en inkomstenbron. Dit komt omdat het houden van kippen relatief eenvoudig is en de opbrengst in verhouding groot is. Verder is de markt van eierenverkoop gunstig (Eerdewijk & Danielsen, 2015).

Het traditionele systeem is het systeem waarbij gebruik wordt gemaakt van lokale kip-ecotypes. Een ecotype is een onderscheidbare eenheid van een dier, plant of een ander organisme dat door zijn of haar eigenschappen nauw verbonden is met zijn of haar ecologische omgeving, waarin het leeft. In Tanzania wordt er ook gebruikt gemaakt van een commercial systeem waarbij een exotische kippen soort wordt gebruikt (type MLFD2011). In Tanzania zijn kippen een belangrijke bron van eiwitten voor de bevolking en zorgt voor veel families voor hun inkomen. Kippenboeren ervaren verschillende moeilijkheden bij het fokken en houden van kippen. De meest voorkomende problemen zijn pluimveeziektes, onbetrouwbare markt en de toegang tot informatie over landbouw en communicatiemiddelen (Eerdewijk & Danielsen, 2015). Vergrote van toegang tot landbouwkennis wordt gezien als de cruciale factor voor het verbeteren van de teelt en veeteelt in Tanzania (Eerdewijk & Danielsen, 2015). Uit het onderzoek van Temba blijkt dat de kippenteelt in het Morogoro gebied voor 70% door vrouwen wordt gedaan. De boeren hadden 1 tot 13 jaar ervaring in het houden van kippen, het grootste gedeelte (56.7%) hield hun kippen voor minder dan 5 jaar (zie Tabel 1) (Eerdewijk & Danielsen, 2015).

Table 1: General characteristics of the data obtained reflecting biography of the respondents and overview of the chicken enterprises

Parameter	Ward			
	Mazimbu n=40	Kilakala n=40	Bigwa n=40	Kihonda n=40
Average age of respondents	40	36	36	41
Education level				
Primary education	10	11	12	14
Secondary education	17	18	14	13
Post-secondary education	13	11	14	13
Chickens per household	435	279	251	203
Types of chickens				
Broilers	15	12	17	14
Layers	11	9	12	8
Local	10	14	6	9
Mixed	4	5	5	9
Chicken kept for				
Commercial	17	10	24	18
Family use	12	18	9	17
Both commercial and family use	11	12	7	5

Tabel 1: data onderzoek (Eedewijk & Danielsen, 2015).

Ontmoeting microkrediet deskundige

Microkrediet deskundige: Hij werkt voor een organisatie die gezinnen die het financieel moeilijk hebben ondersteunt. Een gezin komt naar de organisatie toe en vraagt om hulp. Hiervoor moeten ze alle inkomen, uitgaven en bezittingen omschrijven. Als een gezin wordt uitgekozen om te helpen door de organisatie, gaat iemand van de organisatie eerst langs

om te bevestigen dat de thuissituatie en financiële situatie overeenkomen met wat het gezin heeft verteld. Daarna wordt besloten in welke maten het gezin geholpen wordt.
Een gezin wordt niet geholpen door geld te geven, maar door spullen/dieren te geven en schoolgeld te betalen van de kinderen. In het verleden gaf de organisatie wel geld, maar doordat dit vaak werd misbruikt, is dit veranderd. Ook geeft de organisatie trainingen over het omgaan met geld en over ondernemerschap. Na drie maanden wordt het gezin opnieuw bezocht en wordt er gekeken hoe het er nu voor staat met de inkomen/uitgaven en of de gegeven hulp werkt.

De organisatie heeft een systeem bedacht; het Vicoba system.
De organisatie heeft een groep vrouwen uitgekozen die het financieel moeilijk hebben en geld gegeven. Iedereen van de groep kan daar een lening van nemen. Die lening moet echter wel individueel terug worden betaald met 5% rente. Als iedereen een lening neemt en terugbetaald met rente, groeit het bedrag wat de groep vrouwen in eerste instantie heeft gekregen. Zo zal hun kapitaal steeds meer toenemen. Als het kapitaal verdubbeld is en de groep in staat is het geld terug te betalen aan de organisatie wordt dat gedaan. Zo kan de organisatie weer andere mensen helpen.

Kenniscreatie

Door de vele gesprekken die gevoerd zijn met de doelgroep, de interviews die zijn afgenomen en de brainstorm sessies is naar voren gekomen dat het houden van kippen de meest duurzame oplossing is voor het probleem (zie bijlage tools fase define & ideate: groepsinterview Naiserian en Baraka, scamper en co-creation). Samen met de doelgroep zijn er meerdere oplossingen voor het probleem besproken. Maar naar nader overleg is er voor het kippenboerderij idee gekozen. De reden hiervoor is hieronder nader toegelicht.

Het besnijden van meisjes wordt gereduceerd door, de traditionele vrouwen die de besnijdenissen uitvoeren, educatie te geven over de negatieve effecten van besnijdenis en ze een nieuwe bron van inkomsten te geven. Dit wordt gedaan door HIMS. Omdat de vrouwen ook financiële voordelen hadden aan het uitvoeren van besnijdenis is aan hen vee gegeven om daar inkomsten mee te generen. Echter, is dit geen duurzame oplossing geweest omdat het vee werd afgepakt door de mannen. Vee wordt in de Masai gemeenschap gezien als het eigendom van de man. De mannen gaan over het verhandelen van het vee. Na het gesprek met de vrouwen is er tot een nieuwe en duurzamere oplossing gekomen om nieuwe inkomsten te generen. In samenspraak met de vrouwen is er met het innovatieve idee gekomen om een kippenboerderij op te zetten (Baraka, persoonlijke communciatie, 2 november 2018). Met behulp van Co-creation (zie bijlage tools fase prototype: co-creation) is dit idee verder uitgewerkt.

Het houden van kippen is een duurzame oplossing omdat kippen niet als eigendom worden gezien van de mannen. Ook zijn kippen en eieren makkelijk te verkopen op de lokale markt. Door de vrouwen een nieuwe bron van inkomsten te geven worden zijn financieel onafhankelijk van hun mannen wat ervoor zorgt dat zij meer vrijheid krijgen maar ook meer zeggenschap in de gemeenschap. De vrouwengroep wilde meer financiële onafhankelijkheid zodat ze hun dochters naar school kunnen laten gaan. Momenteel wordt dit niet betaald

door de man, omdat de meisjes niet besneden zijn en daardoor moeilijk uit te huwelijken zijn.

Een duurzame oplossing voor dit probleem is om de vrouwen een eigen bron van inkomsten te geven, hiervan kan het schoolgeld voor hun dochters betaald worden. Zo wordt het niet besnijden van vrouwen positief gestimuleerd. Dochters die niet besneden worden, ervaren niet te negatieve gevolgen zoals het niet kunnen volgen van onderwijs. Verder geeft het de ex-besnijders een sterke positie, waardoor het voor andere besnijders aantrekkelijk kan zijn om zich bij deze groep aan te sluiten.

Bezoek lokaal kippenbedrijf

Om informatie te achterhalen over hoe een kippenbedrijf opgestart moet worden, is er op donderdag 6 december 2018 een bezoek geweest aan een lokaal kippenbedrijf. Het bedrijf wordt gerund door een vrouw van 66 jaar oud.

Afbeelding 2: Lokaal kippenbedrijf

Uit het bezoek is de volgende informatie achterhaalt:
Het bedrijf heeft ongeveer 60 kippen en is gelegen in een buitenwijk van Arusha
Er zijn twee verschillende soorten kippen.

1. De lokale kip
   Dit is een kip die van oorsprong uit Tanzania komt, deze kippen worden gebruikt om eieren te leggen.
2. De westerse kip
   Deze kippen zijn wat groter en komen uit het Europa vandaan. Deze kip wordt vooral gebruikt voor het vlees. In korte tijd worden deze kippen vetgemest, zodat ze verkocht kunnen worden.

Medicatie kippen: in Tanzania komen veel vogelziektes voor. Dus het is belangrijk om de juiste medicatie als preventie te krijgen, zodat de kippen niet ziek worden. Het bedrijf heeft een tijdje geleden een tegenslag gehad en toen zijn al haar kippen overleden aan een (onbekende) vogelziekte.
De volgende medicatie gebruikt deze vrouw voor haar kippen:

- ESB3 30 %
  De ESB3 30 % is een medicatie dat is in wateroplosbaar chemotherapeuticum voor de behandeling van cocidiosse bij kippen, kalkoenen en duiven en overige vogels. (Gils, Hoe Esb3 30 % geven en wanneer ?, sd).
- Levamisole HCL 2.9 %
  Verkocht onder de naam Ergamisol, het is een medicatie tegen het behandelen van parasitaire worminfectie. Het wordt vaak specifiek gebruikt voor de ziekte asariasis en haakworminfecties.
- Piperazine citratie
  Is een medicatie tegen het behandelen en bestrijden van ascaridose bij alle diersoorten. Piperazine verlamt de parasiet, die vervolgens door de peristaltische bewegingen wordt uitgestoten uit de darm (Genera, sd).
- Biosol: is een medicatie voor het behandelen van infecties bij de bacterie Coccidia. Daarnaast kan het een genezende werking hebben bij de infectieziektes zoals Coryza, Salmonella en E-coli. Daarnaast kan het ook ter preventie werken van bloedluizen (Gils, Biosol vloeibaar, sd).

Al deze medicatie kan gekocht worden bij verschillende dierenwinkels in Arusha zelf. De vrouw geeft niet een specifiek naam voor een dierenwinkel.

Voeding: de kippen binnen dit bedrijf zoeken zelf naar eten in de omgeving. De vrouw geeft extra mais als kippenvoer. Dit is ook de manier waarop de kippen bij elkaar roept om naar hun verblijf te gaan. Belangrijk is om de kippen water te geven. Het is onbekend hoeveel liter water de kippen bij dit bedrijf drinken.

Verblijf: voor de kippen is het belangrijk dat ze een hok hebben, waarin ze hoog op een stok kunnen zitten/slapen. Het is belangrijk dat het afgesloten is, zodat de kippen niet gestolen of opgegeten kunnen worden. Het is belangrijk om de jonge kippen te scheiden van de ouderen kippen anders is de kans dat de jonkies worden opgegeten.

De vrouw gebruikt de kippen als nood. Indien de vrouw problemen heeft met haar (klein)kinderen of man, dan verkoopt ze de kippen op de markt. Daarnaast verkoopt zij de eieren en de Westerse kippen op de markt om te sparen. Zij verbouwt zelf haar groente, dus zij heeft geen geld nodig om boodschappen te doen voor het eten.

Financiele opzet kippenboerderij

Voorafgaande is er een bedrag van *1575* euro opgehaald om hier aan het project uit te geven. Dit wordt op een duurzame manier gedaan, als inverstering in de opzet van een eigen bedrijfje voor de vrouwengroep. Zodat de vrouwengroepen uiteindelijk, na deze opstart, zelfstandig geld kunnen verdienen en er zo onafhankelijkheid gecreëerd wordt. Deze opstart is in samenwerking gedaan met een kippendeskundige, die ervaring heeft met het opzetten van kippenboerderijen. Via hem is informatie opgehaald over wat de opzet van een kippenboerderij gaat kosten (zie bijlage 3: Tools Ideate: interview kippendeskundige). In Tabel 2 is het totale kostenplaajte van een kippenboerderij beschreven. Hierbij is gekozen voor het houden van F1 kippen, de meest gunstige kippensoort vanwegen de hoeveelheid eieren productie en de grote van de eieren (zie bijlage 3: Tools Ideate: interview kippendeskundige). In de bijlage is verder uitgewerkt hoeveel een kip eet en hoeveel voeding er nodig is. Voor de vrouwen wordt er opgestart met 50 vrouwelijke kippen en 5 hennen.

Tabel 2: Financieel overzicht Kippenboerderij

Kippen		Één maand oude kip = 4500Tsh X 110 → 495000 Tsh (198)
Kippen voeding	**110x**	Voeding → 130g/ per dag X 30 = 3900g per maand Kosten voeding → 14 x 3 kg/dag 14 x 3 x 30 = 42,9 kg 50 kg = 50000 shilling → 429000 shilling per maand (164 EUR)
Vaccinatie		20000 Tshs per maand (7,5 EUR)
Training / Mangment Chris	**2x**	Transport + management + training = 50.000 Tshs per bezoek (19 EUR)
Kippenboederij	**2x**	5 x 2,5 m Bakstenen: 295 x 800 = 230400Tshs Cement: 10 x 15000 = 150000Tshs Hout: 10 x 10000 = 100000Tshs Gaas: 2 x 15000 = 30000Tshs Spijkers: 7 x 20000 = 140000 Tshs Zand: 4 x 4000 = 16000 Uurloon= 120.000 => 1186400 Tshs (455 EUR)
Totale plaatje		Eenmalig 2 x 455 euro voor hokken = 910 EUR 2 x bezoek/training = 28 EUR 110 kippen = 198 EUR Per maand 170 euro voor voeding en vaccinatie 1575 – 938 - 198 = 439 439 / 170 = 2,6 Door gedoneerde geld is bouw kippen + verblijf + training + 2,5 maand voeding en vaccinatie te bekostigen. Vanaf dan moeten de vrouwen zelf geld hebben verdiend om voeding en vaccinatie zelf te betalen.

Om een duurzame opstart neer te zetten worden er follow- ups uitgevoerd (zie blijage 3: Tools Ideate: formulier follow – up kippenboerderij). Tijdens deze follow-ups wordt er in gesprek met de vrouwen gekeken naar hoe het kippenhouden gaat en wat de problemen zijn waar ze tegen aan lopen. Dit wordt gedaan door de organisatie HIMS met mogelijke nieuwe studenten die mee doen aan het project. Wanneer nodig kan de kippendeskundige worden ingeschakeld als het om vragen specifiek over de kippen gaat. In de bijlage is een formulier toegevoegd die kan worden gebruikt tijdens deze follow-ups. Het advies is om tijdens de eerste periode van het opzetten van de kippenboerderij de vrouwengroep wekelijk te zien en dit terzijnertijd af te bouwen, naar aanleiding van de hulpvragen die de vrouwen hebben.

Training

Vanuit beide groepen (Naiserian en Baraka) kwamen vragen over financiën. Alle vrouwen in deze groepen hebben het financieel moeilijk. Waardoor het voor hun bijna onmogelijk is om schoolgeld te betalen voor hun kinderen. Het gaat in dit geval vooral om het schoolgeld voor de meisjes die niet besneden zijn. De reden hiervoor is dat de mannen vinden dat hun dochters besneden moeten worden omdat ze dan uitgehuwelijkt kunnen worden. Een vrouw die niet besneden is kan namelijk niet worden verkocht. Vaders betalen nooit het schoolgeld voor hun dochters. Hierdoor komt de last van het schoolgeld bij de vrouwen te liggen. Omdat de vrouwen ervoor gezorgd hebben dat hun dochters niet meer besneden worden, kunnen de ze niet trouwen. Om hun dochters niet in een gat te laten vallen willen ze de meisjes naar school sturen. Er werd aangegeven in beide groepen dat het lastig was om het schoolgeld in een keer te moeten betalen.

Om erachter te komen wat het kapitaal van de vrouwen is, is er tijdens een interview gevraagd naar de inkomen en uitgaven van iedere vrouw (zie bijlage 2: Tools Define: groepsinterview Baraka). Voor de vrouwen was het echter lastig om precies te vertellen wat hun inkomen/uitgaven zijn. Vooral omdat zij niet duidelijk weten wat ze precies nodig hebben iedere week. En het inkomen variëert elke week.

De training is zo opgezet dat de vrouwen eerst uitleg krijgen over hoe het makkelijker zou zijn om het schoolgeld te betalen (zie bijlage 3: Tools Ideate: Scamper). Namelijk om elke dag een klein beetje loon op zij te leggen zodat het schoolgeld niet in een keer betaald moet worden. Er wordt een rekensom gemaakt om te laten zien hoeveel shilling iedereen opzij moet leggen om aan het einde van het jaar het schoolgeld bij elkaar gespaard te hebben. Vervolgens zal er worden uitgelegd hoeveel de vrouwen overhouden van hun dagelijkse loon. In figuur 4 wordt een voorbeeld weergegeven van de poster die is gebruikt om de training te geven.

Figuur 5: Poster schoolgeld

Het stukje income uit figuur 4 is tijdens de training ingevuld aan de hand van de antwoorden van de participanten. Het verkopen van zout is gebruikt als voorbeeld. Dit wordt gedaan in zakjes (weergeven in blauwe rondjes). Het zout wordt gekocht in bulk. Een zak zout staat gelijk aan 30 kleine zakjes. Een groot zak zout kost 12000 shilling. Wat betekent dat de inkoopprijs van een klein zakje zout 400 shilling is. Elk klein zakje zout wordt verkocht voor 500 shilling. Hierdoor is de winst per zakje zout 100 shilling. Het gemiddelde aantal zakjes wat de vrouwen verkopen per dag is vijf. Dit resulteert in een winst van 5x 100= 500 shilling. Hier wordt de 180tsh van afgehaald voor schoolgeld. Zo wordt het duidelijk hoeveel shilling er per dag overblijft. De vrouwen hebben dus 320 shilling per dag om te besteden aan levensbehoeftes.

Om een goed en reëel overzicht te krijgen van wat de vrouwen per week nodig hebben zijn er tijdens de training boekjes uitgedeeld. In deze boekjes staat per dag het rooster wat wordt weergegeven in figuur 5. Op elke bladzijde staat in het Masai de dag naam geschreven met daaronder het kopje inkomen en uitgaven. De bedoeling is dat tien vrouwen van de groep dit schema elke dag invullen. In het schema wordt bijgehouden waaraan de vrouwen verdienen en hoeveel, ook wordt er bijgehouden wat de vrouwen uitgeven.

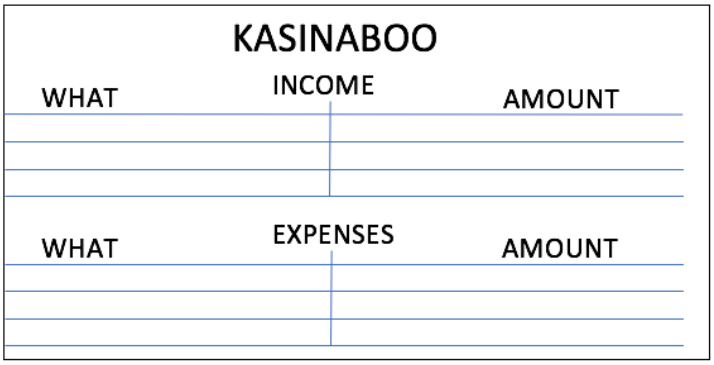

Tijdens de training zal er een posterformaat van figuur 5 gebruikt worden om uit te leggen aan de vrouwen hoe het schema moet worden ingevuld. Samen met de vrouwen zal er een voorbeeld ingevuld worden om zo te verzekeren dat iedereen de bedoeling ervan snapt.

Figuur 6: Poster uitgaven

Fase 4 – Prototype

Om ervoor te zorgen dat het kippenboerderij idee gaat werken zijn de volgende acties ondernomen:

- Training over sparen
- Bijhouden financiën in inkomsten en uitgaven notitieboekje
- Training over het houden van kippen
- Probeer-kip

Training over sparen

Training geven over sparen was van groot belang voor de duurzaamheid van de kippenboerderij. Het doel van de kippenboerderij is namelijk om geld te verdienen zodat het schoolgeld van de dochters van de vrouwen betaald kan worden. Om voor elkaar te krijgen dat er genoeg geld gespaard wordt om het schoolgeld te betalen is het nodig om een deel van het verdiende geld op zij te zetten. Tijdens de eerste ontmoeting met de vrouwen is er gevraagd naar de manier waarop er gespaard werd. Het antwoord was vrij duidelijk: er wordt niet gespaard. Om ervoor te zorgen dat het geld wat verdiend wordt met de kippenboerderij wel gespaard wordt, zijn er trainingen gegeven over sparen.

Afbeelding 3 & 4: Training Baraka en Naisarian

De opzet van de training is terug te vinden in fase drie. Interactie stond bij de training centraal. De posters zijn tijdens de training ingevuld (zie afbeelding 2 en 3). Zo was het materiaal wat gebruikt werd voor de lessen herkenbaar voor de vrouwen. Tijdens de training werden er vragen gesteld door de vrouwen over hoe ze het beste konden sparen en wat ze moeten doen als het een keer niet lukt om geld op zij te zetten. Om er zeker van te zijn dat alle informatie juist was overgebracht zijn er controle vragen gesteld. De vrouwen beantwoorden zelf de vraag hoeveel geld er gespaard moet worden als er schoolgeld van twee kinderen betaald moet worden. Door het delen van kennis vanuit beide partijen was de training een succes.

Inkomsten en uitgaven notitieboekjes

Na het geven van de training over sparen is er aan de vrouwengroep een notitieboekje meegegeven. In dit boekje konden de vrouwen per dag bij houden hoeveel geld ze uitgaven en hoeveel geld er verdiend werd. De vrouwen gaven voorafgaand aan de training aan dat ze het moeilijk vinden om een overzicht te creëren van hun geld, waardoor het ook moeilijk voor ze is om geld te sparen. Tijdens de training is uitgelegd hoe de vrouwen hun inkomsten en uitgaven kunnen bijhouden. Na een week zijn de notitieboekjes nagekeken om te zien of de vrouwen hun inkomsten en uitgaven goed hadden bijgehouden. Per groep zijn er tien notitieboekjes meegegeven. Bij de Naiserian groep zijn er acht van de tien boekjes

teruggegeven. Bij de Baraka groep werden zeven van de tien boekjes teruggegeven. Niet alle boekjes bleken correct ingevuld te zijn. Veel vrouwen gaven achteraf aan dat het moeilijk voor ze was om alles bij te houden, omdat ze analfabeet zijn. De boekjes moesten dus ingevuld worden door hun kinderen, wat een stuk minder praktisch is want die zijn er niet constant bij. Verder was het ruilen van goederen ook moeilijk aan te geven in de notitieboekjes. In de Masai-gemeenschap wordt veel gebruik gemaakt van ruilhandel en dit is voor de vrouwen moeilijk uit te drukken in geld waardoor het gehele overzicht niet klopte.

Afbeelding 5: Training notitieboekje

Na het inleveren van de boekjes, is samen met de vrouwen besproken hoe deze methode van het geld bijhouden door hen is ervaren. De vrouwen uit beiden groepen reageerde hier positief op. Er werd verteld dat het als prettig werd ervaring om een duidelijk overzicht te hebben van hoeveel geld er per dag te besteden was. Ook werd er aangegeven dat het confronterend was om te zien dat er meer geld uitgegeven werd dan er binnenkwam. De vrouwen gaven aan graag in het vervolg ook de boekjes te willen gebruiken, omdat het voor hun zo handig was.

Bij deze tweede bijeenkomst is ook uitgelegd dat je als je een goed overzicht hebt van je inkomsten en uitgaven je kunt zien wat je overhoudt. Dit maakt sparen gemakkelijker. Er is uitgelegd dat de manier van het bijhouden van eigen inkomsten en uitgaven ook van toepassing kan zijn op de kippenboerderij. De vrouwen gaven aan dat het hun nuttig leek om ook bij te houden wat de omzet is van de kippenboerderij, met betrekking tot voer en vaccinaties en hoeveel de boerderij oplevert met de verkoop van eieren. Na de tweede bijeenkomst gaven de vrouwen aan, zelfstandig hun persoonlijke inkomsten en uitgaven te kunnen bijhouden. Ze hebben deze notitieboekjes mee naar huis genomen en er is verteld dat er altijd om feedback of advies gevraagd kan worden.

Afbeelding 6: Training notitieboekje

Training over kippen houden

Om de vrouwen goed voor te bereiden op het opzetten van hun eigen kippenboerderij is er hulp van een kippendeskundige ingeschakeld. Hij is een deskundige op het gebied van kippenhouden en het opzetten van een eigen bedrijfje. Hij heeft een kippentraining gegeven aan de Baraka en de Naiseriangroep. De eerste training vond plaats op 14 december bij de Barakagroep. De tweede training vond plaats op 17 december bij de Naiseriangroep. Van beide groepen waren er ongeveer 10 vrouwen aanwezig onder wie de voorzitters van de groepen.

Afbeelding 7: Kippen training

De kippendeskundige heeft de volgende onderwerpen naar voren laten komen in de training:

- Uitleg over F1, de soort kip
- Hoe kun je een kip laten (op)groeien?
- Hoe kun je kippen trainen dat ze in de buurt blijven?
- Wat heeft een kip allemaal nodig (water, voer, vaccinaties etc.)?
- Wat moet je doen als een kip ziek is?
- Hoe kun je controleren of een ei van goede kwaliteit is?
- Wat zijn de prijzen die gebruikt worden om de eieren te verkopen op de markt?

De trainingen zijn gegeven, vlakbij waar de kippenhokken worden gebouwd. Voorafgaande aan de training heeft de kippendeskundige het gebied geobserveerd en met de voorzitter van de groep besproken wat een goede plek zou zijn om de kippenboerderij te plaatsen. Hij heeft de maten opgemeten en aan de vrouwen gevraagd of zij voor water kunnen zorgen tijdens de opbouw van he hok, zodat hij dit kan gebruiken voor het cement van het kippenhok. De vrouwen hadden ervoor gezorgd dat er een kring was gevormd waar de training kon worden gegeven. De kippendeskundige stond in het midden van de kring en naast hem stond er een vertaler om van Swahilli naar het Maa (Masai) te vertalen. Alle twee de groepen hebben aandachtig geluisterd naar de kippentraining. De vrouwen vertelde over hun ervaringen over het leven in het woongebied. Ze vertelde over de uitdaging waar ze tegen aan liepen, de droogte van het gebied en het feit dat het moeilijk te bereiken is. De kippendeskundige speelde hierop in door te vertellen dat de kippen niet veel water nodig hadden en dat voedsel door de kippen voor een deel zelfstandig kon worden gezocht door ze vrij rond te laten lopen. Dit zorgt ervoor dat de vrouwen minder vaak de stad in hoeven voor voedsel of ver moeten lopen voor water. De vrouwen stelde actief vragen die door de kippendeskundige konden worden beantwoord. De vrouwen stelde vragen over hoeveel water de kippen nodig hadden en hoe vaak ze dit dan zouden moeten halen. Ook stelde ze vragen over waar ze het beste de eieren konden verkopen. De vrouwen vertelde ook dat ze bang waren dat de kippen zouden worden aangevallen door slangen of roofvogels. De kippendeskundige antwoorden hierop dat het hok deels met cement kan worden gemaakt waardoor de kippen veilig zitten. In de nacht moeten de kippen naar binnen worden gelokt met voer als ze overdag zelfstandig buiten hebben gelopen. Op het einde van de training was er ruimte om nog verdere vragen te stellen. De vrouwen waren erg enthousiast over het opstarten van de kippenboerderij en gaven aan heel gemotiveerd te zijn om het bedrijfje samen te laten slagen.

Probeer- kip

Voorafgaand aan het bouwen van de kippenboerderij is er getest of de vrouwen in staat zijn om voor de kippen te zorgen. Dit is gedaan door middel van een probeer-kip. Beide vrouwengroepen kregen twee probeer-kippen, deze moesten ze een week lang verzorgen. Eerst hebben de vrouwen een training gehad over het verzorgen van kippen. Daarna kreeg elke groep twee kippen om aan te tonen dat ze in staat zijn de kippen in leven te houden.

Afbeelding 7 & 8: Probeer kippen

Na een week was er een nieuwe ontmoeting met de vrouwen en werd gekeken hoe de kippen eraan toe waren. Ook deelden de vrouwen hun ervaringen en de problemen waar ze tegenaan waren gelopen. Dit werd uitvoerig besproken en kwamen vervolgens gezamenlijk tot de conclusie dat de vrouwen in staat waren om kippen te verzorgen.

Helaas kan er geen follow-up plaatsvinden, omdat de studenten dan alweer in Nederland zijn. Wel is er een follow-up formulier gemaakt (zie bijlage Tools Ideate: formulier follow-up kippenboerderij). Deze kan worden uitgevoerd door een volgende groep studenten of door de organisatie HIMS. Middels dit formulier kunnen problemen waar de vrouwen tegenaan lopen worden aangegeven. Tevens is er zo een duidelijk overzicht van de omzet, de winst en het aantal kippen.

Om ervoor te zorgen dat de vrouwen in het beginstadium van de kippenboerderij goed ondersteund worden is er geregeld dat de kippendeskundige na twee weken bij beide groepen langs gaat. Hij inspecteert dan het kippenhok en alle kippen. Ook laat hij de vrouwen het follow-up formulier invullen en bespreekt hij de problemen waar de vrouwen tegenaan lopen.

Het is de bedoeling dat in het eerste jaar elke maand een medewerker van HIMS of een student langs gaat bij de vrouwengroepen om te kijken hoe het gaat met de kippenboerderij. Elke keer wordt het follow-up formulier ingevuld en verwerkt door de organisatie HIMS.

Zo wordt er gezorgd dat het project duurzaam is en blijft. Als blijkt uit de follow-up formulieren dat het erg goed gaat na een jaar met de kippenboerderij en dat de vrouwen nog weinig problemen ervaren, kan het aantal bezoeken aan de groep verminderd worden. Dit zal besloten worden door de organisatie HIMS.

Fase 5 – Test

Challenge: *Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat vrouwen geen negatieve gevolgen ervaren van het stoppen met besnijden zodat het stoppen met besnijden voor andere vrouwen aantrekkelijk wordt gemaakt, maar ook dat onbesneden dochters van dit feit geen negatieve gevolgen ervaren?*

Aan het einde van het project verliep de samenwerking met HIMS stroef. Hierdoor kwam het kippen project in de knel. Er ontstond tijdsnood waardoor de kippenboerderij pas aan het eind van het project gebouwd kon worden. Het was daarom niet mogelijk om feedback te vragen aan alle stakeholders. Het vragen van feedback was wel de intentie. Hiervoor is een feedbackformulier gemaakt (zie bijlage 5: Tools Test: feedbackformulier).
Maar aangezien het proces van het bouwen van de kippenboerderij nog bezig is, is het niet mogelijk om de feedbackformulieren te laten invullen.

Wel was er nog een mogelijkheid om een feedbackformulier in te laten vullen door de kippendeskundige waarmee er samen gewerkt is. Hieruit kwam dat hij het prettig ervaarde om met de projectgroep samen te werken. Tevens geloofd hij in de duurzaamheid van de kippenboerderij en denkt hij dat het de vrouwen enorm zal helpen. Wel denkt hij dat er meer tijd in training over kippen houden gestoken had moeten worden (zie bijlage 5: Tools Test: feedback kippendeskundige).

De samenwerking tot nu toe is door beide partijen als positief ervaren. De doelgroep was erg enthousiast en gaf als feedback dat ze blij zijn met de oplossingen die wij samen hebben bedacht. De manier van het gezamenlijk tot de oplossing komen werd als prettig ervaren. Ondanks dat het lastig was om elkaar te ontmoeten door weersomstandigheden en de afstand is iedereen tevreden over hoe de uiteindelijke samenwerking is gegaan. En over hoe de oplossing tot stand is gekomen.
Tijdens het project is er ingezet op het opstarten van een duurzaam bron van inkomsten. Dit is gedaan in samenwerking met de organisatie HIMS en de kippendeskundige. Deze beide partijen zullen ook op regelmatige basis follow-ups uitvoeren zodat de duurzaamheid van het project wordt gewaarborgd. De volgende studenten die aan het werk gaan bij de organisatie HIMS zullen worden ingelicht over het project. Zodat zij ervoor kunnen zorgen dat het project blijft lopen. Zo kunnen er eventuele problemen worden opgelost. Dit zorgt ervoor dat het project niet alleen innovatief is, maar ook duurzaam.

Afbeelding 9, 10, 11 & 12: Opbouw kippenboerderij

Literatuurlijst

Allafrica. (2016, 21 december). *Tanzania: Eight Women Arrested Over Female Genital Mutilation Practice* . Opgehaald van Allafrica: https://allafrica.com/stories/201612210060.html

Amref Flying Doctors. (sd). Opgehaald van Amref Flying Doctors: https://www.amref.nl/wat-doet-amref-flying-doctors/projecten/alternatieve-rituelen-voor-meisjesbesnijdenis-in-kenia-en-tanzania

Autoriteit persoonsgegevens. (sd). *AVG - Europese Privacywet*. Opgehaald van Autoriteit persoonsgegevens: https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/avg-europese-privacywetgeving

Balfour, J., Abdulcadir, J., Say, L., & Hindin, M. (2017). Interventions for helatcare providers to improve treatment and prevention of female genital mutilation: a systamatic review. *BMC Health Services Research*, 16-34.

Baraka. (2018, November 2). Persoonlijk Interview. (M. Langerwerf, Interviewer)

BBC. (2013, December 17). *Tanzania police raid FGM ceremony in Same district*. Opgehaald van BBC News: https://www.bbc.com/news/world-africa-25422612

Chang, C., Low, D., & Percer, I. (2017). Female Genital Mutilation reconstruction: A Preliminary Report . *Aesthetic Surgery Journal*, 942-946.

Eerdewijk, A. v., & Danielsen, K. (2015). *Gender Matters in Fram Power.* Amsterdam: Royal Tropical Institue.

Erakit, J. (2013, may 9). *GENDER The Challenge of Being a Maasai Woman*. Opgehaald van Inter Press Service: http://www.ipsnews.net/2013/05/the-challenge-of-being-a-maasai-woman/

Gaal, J. v. (2012, 10 8). *De Masai, een bewonderingswaardig volk*. Opgehaald van One world : https://www.oneworld.nl/achtergrond/de-masai-een-bewonderenswaardig-volk/

Galukande, M., Karnara, J., Ndabwire, V., Leistey, E., Valla, C., & Luboga, S. (2015). Eradicating female genital mutilation and cutting in Tanzania: an observational study. *BMC Publich Health*, 42-53.

Genera. (sd). *Piperazine citrate*. Opgehaald van Genera: http://www.genera.hr/pro/en/1619/#.XA-wstJKjIU

Gils, W. v. (sd). *Biosol vloeibaar*. Opgehaald van Kanarie homepage: http://www.woutvangils.be/de-verzorging/bestrijdingsmiddelen/584-biosol-vloeibaar

Gils, W. v. (sd). *Hoe Esb3 30 % geven en wanneer ?* Opgehaald van Kanarie Homepage: http://www.woutvangils.be/de-verzorging/vitaminen-en-andere/220-esb3-30-geven-hoe-en-wanneer

Hennings, L., Hundhausen, N., & Tsokis, V. (2017). *Design Thinking Doing; Methods & Tools.* Bonn: Deutsche Telekom.

HIMS. (sd). Opgehaald van HIMS: http://www.hims-tanzania.org/en/index.html

Jones, P., Maas, G., Dobson, S., Newberry, R., & Agyapong, D. (2018). "Entrepreneurship in Africa, part 2: entrepreneurial education and eco-systems. *Journal of Small Business and Enterprise Developmen*, 550-553.

Jones, P., Maas, G., Dobson, S., Newberry, R., Agyapong, D., & Matlay, H. (2018). "Entrepreneurship in Africa, Part 3: Conclusions on African Entrepreneurship. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 706-709.

Jones, P., Maas, G., Dobson, S., Newbery, R., Agyapong, D., & Matlay, H. (2018). Entrepreneurship in Africa, part 1: entrepreneurial dynamics in Afric. *Journal of Smaal Business*, 346-348.

Maimai, O. (sd). *The Maasai People*. Opgehaald van Maasai Association: http://www.maasai-association.org/maasai.html

Masaiman1. (2018, November 19). Persoonlijk interview. (M. Langerwerf, Interviewer)

Masaiman2. (2018, November 19). Persoonlijk interview. (M. Langerwerf, Interviewer)

Nijssen, D. (2017, november 10). *De verspreiding van de Bantoetalen*. Opgehaald van Sargasso: van http://sargasso.nl/de-verspreiding-van-de-bantoetalen/:

Nserian. (2018, November 6). Persoonlijk interview. (M. Langerwerf, Interviewer)

Nziku, D., & Struthers, J. (2017). "Female entrepreneurship in Africa: Strength of weak ties in mitigating principal-agent problems. *Journal of Small Business and Enterprise Development* , 143-164.

Reuters Foundation. (2017, januari 2013). *Baby girl dies in Tanzania after FGM by great-grandmother*. Opgehaald van Reuters : https://www.reuters.com/article/us-tanzania-fgm/baby-girl-dies-in-tanzania-after-fgm-by-great-grandmother-idUSKBN15F2DB

Save the Children. (2016). *Every last girl; free to live, free to learn, free from harm.* London: Save the Children.

Smith, R. (2018). *Tanzania: The Law and FGM, 28toomany.* Londen: Thomson Reuters Foundation.

Ssatou, N., Diop, J., Jubero, M., Legesse, B., Diouf, T., & Bierring, C. (2018, 08). *Performance Analysis.* Opgehaald van UNFPA: https://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/UNFPA-UNICEF-Phase2Performance_2018_web_0.pdf

Statistics and Monitoring Section UNICEF. (2014). *Female Genital Mutalation/Cutting; A statistical overview and exploration of the dynamics of change.* New York: Unicef.

The Masai Tribe. (sd). Opgehaald van Kenya Information Guide: http://www.kenya-information-guide.com/maasai-tribe.html

UNFPA. (sd). *About us*. Opgehaald van UNFPA: https://www.unfpa.org/about-us

UNFPA-UNICEF Joint Programme to Eliminate Female Genital Mutilation. (2018, 2 6). Opgehaald van UNFPA: https://www.unfpa.org/unfpa-unicef-joint-programme-eliminate-female-genital-mutilation

Waard, P. (2018). *Tanzaina; praktische en culturele reisgids met alle bezienswaardigheden.* Delft: Elmar.

World Health Organisation. (2018, Januari 31). *Female Genital Mutalation* . Opgehaald van World Health Organisation : http://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/female-genital-mutilation

World Health Organisation. (sd). *Sexual and Reproductive Health*. Opgehaald van World Health Organisation: http://www.who.int/reproductivehealth/topics/fgm/health_consequences_fgm/en/

Bijlage 1 Tools Understand

SCOPES

Door gebruik te maken van de scopes is er een overzichtelijk model. Hierin komt duidelijk naar voren wat het probleem is, wat de beperkingen zijn, wie er betrokken zijn en wat de behoeftes zijn. Hieruit komt een design challenge naar voren en kunnen er ideeën worden bedacht op tot een innovatieve en duurzame oplossing te komen.

Situation: HIMS is een organisatie die zich inzet voor kwetsbare jonge vrouwen in de Masai stam. Zij worden uitgehuwelijkt en besneden. Dit is een groot probleem voor de gezondheid van de jonge vrouwen. HIMS heeft het voor elkaar gekregen om een groep vrouwen die de besnijdenis uitvoeren te laten stoppen door het geven van voorlichtingen (excircumcisers). Door het stoppen met het uitvoeren van besnijdenissen hebben de vrouwen geen inkomen meer en kunnen ze geen man en kinderen meer onderhouden.
Constraints: De vrouwen spreken alleen Masai (dat is anders dan de voertaal; swahili), hierdoor is er een taalbarrière. De vrouwen moeten hun gezin onderhouden maar zonder inkomen is dat lastig. Ook kunnen de vrouwen niet lezen, schrijven en rekenen, waardoor geld verdienen/een baan hebben lastig is. Verder is er een ongelijkheid tussen mannen en vrouwen en hebben vrouwen daar niet dezelfde rechten.
Outcome: De uitkomst is dat er samen met de groep excircumcisers een manier bedacht wordt hoe er meer vrouwen bereikt kunnen worden en die ook te laten stoppen met besnijden. Ook wordt er samen met de groep vrouwen gezocht naar een oplossing voor het financiële probleem. De doelstelling: Via de organisatie HIMS het aantal besnijdenissen reduceren.
People: We werken met de kwetsbare groep vrouwen van de Masai stam; de excircumcisers.
Dit zijn vrouwen die vroeger het besnijden van jonge meisjes als baan hadden. Omdat zij hebben ingezien hoe slecht dit voor de gezondheid is van jonge meisjes zijn zij hiermee gestopt. Hierdoor zijn zij in een financiële crisis beland.
Estimates: We hebben contact nodig met de organisatie. We moeten weten welke interventies zij tot op heden hebben gedaan en hoe ze dit hebben aangepakt. Verder moeten we verdiepende gesprekken met belanghebbende partijen hebben zoals; excircumcisers, rescued girls (weggelopen meisjes van besnijdenis), de masai gemeenschap en de HIMS organisatie.
Scope: De vraagstelling vanuit de excircumcisergroep is: Help met het bedenken van een oplossing voor het financiële probleem waar wij tegen aanlopen. De vraagstelling vanuit de HIMS organisatie is: Help met het bedenken van een innovatieve manier hoe het besnijden van jonge meisjes gereduceerd kan worden.

Design challenge: Hoe kan er geholpen worden met het bedenken van een innovatieve en duurzame oplossing om het besnijden van jonge meisjes te reduceren?

Activity System

In de eerste fase wordt er gebruik van een Activity System om in kaart te brengen welke aspecten van invloed zijn op onze doelgroep. Het besnijden van vrouwen is een complex probleem met zowel culturele, financiële als gezondheidsaspecten die hierop van invloed zijn maar ook de wet en regels en vrouwenrechten in Tanzania. Dit model geeft een overzicht met welke factoren wij allemaal rekening moeten houden. Wij zijn degene die het onderzoek uitvoeren, maar er zijn verschillende partijen die met het onderwerp te maken hebben. In dit model komt het niveau van micro, meso en macro goed naar voren. Op microniveau kun je denken aan ons als groep. Wat hebben wij nodig om hier nader onderzoek te doen. Op mesoniveau kun je denken aan de betrokkene. Welke stakeholders hebben er allemaal mee te maken. Op macroniveau kun je denken aan de wet en regelgeving van de overheid.

Subject
We voeren dit onderzoek uit voor de HIMS organisatie. Zij zetten zich in voor kwetsbare groepen in de maatschappij en focust zich daarbij op gelijke rechten tussen man en vrouwen. De HIMS is een NGO en daarom afhankelijk van donaties. Momenteel gaat de organisatie door een financieel zwaardere periode omdat ze minder steun hebben van hun donateurs. Voorheen waren er veel Duitse donateurs die voor de financiele stabiliteit van de organisatie zorgde. Waarom die donaties nu zijn gestopt, is onbekend. Momenteel zijn er 5 werknemers die bij de organisatie werken, op vrijwillige basis. Voorafgaande aan de financieel zware periode kregen zij betaald voor hun werk, nu krijgen zij alleen maar een reiskostenvergoeding. HIMS zet zich al 15 jaar in de kwetsbare vrouwen. Tot op heden hebben ze 180 besnijders er van kunnen overtuigen om met hun besnijders werk te stoppen. Dit hebben ze gedaan door workshops te geven om de bewustwording van de gezondheidscomplicaties te vergroten en de besnijders 2 schapen aan te bieden zodat ze zelfstandig inkomsten kunnen en niet meer financieel afhankelijk zijn van de bijdrage van het besnijderswerk.

Object
Tijdens ons onderzoek staan de vrouwen van de Masai stam centraal. Zoals eerder beschreven worden zij vaak op jonge leeftijd besneden. De besnijdenis is niet alleen een inbreuk op de rechten van de vrouw maar zorgt ook voor gezondheidscomplicaties. Het besnijden van vrouwen wordt in de Masai stam gezien als een traditie. De besnijdenis staat symbool voor de reinheid van de vrouw die voor de man bewaard wordt tot het huwelijk. De besnijdenis wordt uitgevoerd door daarvoor opgeleide vrouwen, zij doen dit in ruil voor een financiële bijdrage. Wanneer een vrouw niet besneden is, willen mannen niet met haar trouwen. Een ongehuwde vrouw heeft in de Masai stam in Tanzania geen aanzien.

Outcome
Door samen te werken met de HIMS organisatie en de Masai stam hopen wij een duurzame en innovatieve bijdrage te kunnen leveren aan het reduceren van vrouwenbesnijdenissen.

Rules
Sinds 1998 is het in de wet in Tanzania verboden om vrouwen te besnijden (Chang, Low, & Percer, 2017). Tot op heden zijn er geen gevallen geregistreerd van strafrechtelijke gevolgen van besnijden terwijl wel bekend is dan 15% van de Tanzaniaanse vrouwen

besneden is (Save the Children, 2016). Sinds 2016 is vrouwenbesnijdenis in Oost-Afrika (Kenia, Zuid-Sudan, Tanzania en Uganda) verboden. Oost-Afrika heeft de East African Community (EAC) opgestart in 2011 om genitale verminkingen van vrouwen in deze regio te beëindigen. Het doel van de AEC is het bewustzijn vergroten over de gevaren van vrouwenbesnijdenis en informatie uitwisselen tussen verschillende landen. De AEC heeft een wet opgesteld met daarin regels die vrouwenbesnijdenis verbiedt.

Community

De community waar we tijdens dit project mee te maken hebben is de Masai stam. De Masai is van nature een nomadisch volk dat grotendeels woonachtig is in Kenia en Tanzania. De grote van de bevolkingsgroep wordt geschat op 1miljoen Masai, maar hierbij moet in gedachte gehouden worden dat de groep lastig te tellen is, omdat dit lang niet alle geboortes worden geregistreerd. De taal waarmee de Masai onderling communiceren heet Maa, dit is anders dan Swahili wat in de rest van Tanzania wordt gesproken. Op de afbeelding hiernaast is in oranje aangegeven waar de Masai leven (Maimai, sd).Masai mensen wonen in dorpen met hun eigen familie. Als een man wil trouwen gaat hij naar andere dorpen om een vrouw te kiezen. Vrouwen worden geruild voor vee. In de Masai stam is het normaal dat een man meerdere vrouwen heeft. De vrouwen zorgen samen voor het opvoeden van de kinderen, het huishouden, het inkomen en het verzamelen van hout en water. De mannen beschermen het dorp tegen vijanden en gevaarlijke dieren. Deze verdeling is van oudsher, maar wordt nog steeds gehandhaafd. Omdat er tegenwoordig geen stammenoorlogen meer zijn en er geen wilde leeuwen meer rondlopen hebben de mannen niks meer te doen. Ze worden opgeleid als krijger, maar er is niks waartegen ze hun dorp moeten beschermen. Dit resulteert in mannen die heel de dag niks doen en vrouwen die hard moeten werken om het gezin draaiende te houden (Maimai, sd)(Masai-man 1, persoonlijke communicatie, 25 oktober 2018).Masai mensen gaan niet naar school en zijn hierdoor analfabeet. De meisjes leren van jongs af aan het huishouden en de jongens zorgen voor het vee en leren te vechten (Maimai, sd)(Masai-man, persoonlijke communicatie, 25 oktober 2018).
De traditionele religie van de Masai is dat zij geloven in hun eigen god Engai. Maar tegenwoordig zijn de meeste Masai-stammen christelijk en het overige deel moslim (The Masai Tribe, sd).

Instrument, Mediating artefacts

Tijdens de eerste fase van design thinking wordt er gericht op het verbreden en verdiepen van de kennis over het probleem en welke factoren hiervan op toepassing zijn. Dit wordt gedaan door interviews af te nemen van de vrouwen van de Masai stam. Er is contact met twee community groepen, beide bestaand uit ongeveer 20 vrouwen die elke week samen komen. Die groep bestaat voor een deel uit ex-besnijders. Ook is er contact met een groep jonge vrouwen die zijn gevlucht omdat ze besneden zouden worden of omdat ze worden uitgehuwelijkt. Deze groep vrouwen wordt geïnterviewd om meer te weten te komen over hun beweegredenen. Dit wordt gedaan met behulp van een tolk, die de Masai taal beheerst. Godson is een man van ongeveer 30 jaar die ons kan helpen door onze vragen te vertolken. Er moet in gedachten worden gehouden dat Godson een Masai man is en dat de verhouding tussen mannen en vrouwen in de Masai stam van invloed zou kunnen zijn op het antwoordt dat de vrouwen aan hem zullen geven. Verder wordt er een literatuuronderzoek gedaan naar de prevalentie van besnijdenissen in Tanzania en naar de gezondheidscomplicaties.

Division of Labour
Met de organisatie is afgesproken dat er elke maandag een gezamenlijk vergadering plaats vindt waarbij het actieplan voor de komende week wordt besproken op het HIMS kantoor. Verder zal er twee keer per week een veldbezoek worden gedaan waarbij we de vrouwen van de Masai stam ontmoeten of contact leggen met de gevluchte meiden. Buiten deze drie contactmomenten met de organisatie zal er literatuuronderzoek gedaan worden. Dit wordt gedaan in een omgeving met internettoegang, deze is niet aanwezig op het kantoor.

Competitive benchmark

Deze methodiek is gebruikt om een overzicht te krijgen wat er binnen het land Tanzania al gedaan wordt tegen besnijdenis van meisjes en/of jonge vrouwen in de Masai stam. Het instrument geeft ons een beeld welke ideeën er al zijn uitgevoerd om het gedefinieerde probleem op te lossen.
Door middel van literatuuronderzoek, interviews met ex besnijdenis en weggelopen vrouwen is er informatie achterhaalt.

1. Identificeren van het probleem

In Tanzania heeft de nomadische groep de Masai een ritueel waarin jonge vrouwen worden besneden. Het ritueel duurt 4 dagen en zorgt ervoor dat het meisje een vrouw wordt (Amref Flying Doctors, sd). Er is één onderdeel van het ritueel dat erg gevaarlijk is, dit is de vrouwenbesnijdenis. Er zijn 3 verschillende soorten besnijdenis.

1. De clitoris wordt verwijderd.
2. De clitoris en binnenste en buitenschaamlippen worden verwijderd.
3. De clitoris en binnenste en buitenschaamlippen worden verwijderd en de vagina wordt dichtgenaaid tot de grote van een wattenstaafje.

De vrouwenbesnijdenis veroorzaakt veel pijn. Daarnaast heeft het ernstige medische consequenties. Zo is de kans op het ontstaan van infecties groot, treden er bloedingen op en krijgen de meisjes moeilijkheden met plassen. Op lange termijn zijn er risico's als onvruchtbaarheid, infecties aan de urinewegen, cystes en extreem zware en pijnlijke bevallingen, soms met een dodelijk afloop. Vrouwenbesnijdenis beperkt het seksuele genot van vrouwen en daarmee ook hun recht op veilige en gezonde seks. De vrouw wordt bij de eerste keer opengesneden en als de man gaat reizen en de vrouw tijdelijk achterlaat, gaat wordt ze weer dichtgenaaid. De mannen uit de nomadische gemeenschappen willen niet trouwen met een onbesneden partner. De vrouwenbesnijdenis wordt uitgevoerd door besnijders (circumcisers). De besnijders zijn vrouwen die dit uitvoeren voor een financiële bijdrage. Hierdoor kunnen deze vrouwen voor kun kinderen en man zorgen. Ondanks dat vrouwenbesnijdenis verboden is in Tanzania worden de rituelen nog dagelijks uitgevoerd.

2. Identificeren van andere aanbieder

Amref – flying doctors
Flying doctors werkt aan een betere gezondheid van kwetsbare jonge vrouwen in Afrika. Met de Masai stam in Kenia en Tanzania strijdt amref flying doctors tegen vrouwenbesnijdenis. Amref -flying doctors heeft een alternatief ritueel bedacht waarbij de meisjes op een gezonde manier vrouw worden. Met het alternatieve ritueel lopen de meisjes lang de gehele gemeenschap, waarbij de stamoudsten hen zegen en zich openlijk uitspreken tegen meisjesbesnijdenis en de jonge mannen hun steun uitspreken en zich bereid tonen te trouwen met onbesneden meisjes. Tot nu toe hebben de aangepaste riutelen plaatsgevonden in de gebieden Loitokitok, Magadi, Samburu (Kenia) en Kilindi (Tanzania). Met het aangepaste ritueel krijgen de vrouwen seksuele voorlichting, lessen over hiv/aids en rechten van de meisjes.
Aangezien dit voor de organisatie Amref flying doctors een groot succes was, willen ze in de toekomst richten op:

- Kennisuitwisseling tussen de verschillende gemeenschappen waarin interventies van het alternatieve ritueel succesvol zijn.
- Oprichten van Fora. Hierdoor wordt er geleerd om vrijuit de praten over seksualiteit, gezondheid en rechten.
- Een driedaagse training van de vrouwen. Ze krijgen les over de rechten van vrouwen. Daarnaast leren ze voor zichzelf op te komen.
- Organiseren van alternatieve rituele (Amref Flying Doctors, sd).

Terres des hommes
Is een organisatie dat voorkomt dat kinderen worden uitgebuit en zorgt ervoor dat de kinderen in een veilige omgeving kunnen ontwikkel.
Terres des hommes heeft driehonderd meisje tussen de 8 en 16 jaar behoed voor de besnijdenis is kuria omgeving. Tijdens de traditionele periode van vrouwenbesnijdenis hebben de meisjes ter bescherming tijdelijk in een opvanghuis gewoond. Ze kregen niet alleen een veilige plek, maar ook training in zelfbewustzijn en weerbaarheid, bijlessen in schoolvakken, en sport- en spelactiviteiten. Ook kregen de meisjes voorlichting over de gevaren van vrouwenbesnijdenis op de korte en lange termijn. Na de besnijdenis periode is het centrum met een officiële ceremonie gesloten.
Jongens krijgen extra aandacht, omdat zij als toekomstige echtgenoten de niet-besneden meisjes als hun vrouw moeten accepteren.

Oppertunity Framing

Challenge or Problem definition		
Project Sponsor	**Organization Name**	Health integrated multi sectoral services
	Address and Contact	Arusha, Tanzania
	Contact Person (s)	Mackrine Shao-Rumanyika
Project Title	Voorkomen van vrouwenbesnijdenis	
Design Challenge	Hoe kunnen wij HIMS helpen bij het bedenken van meer succesvolle interventies in de toekomst?	
Design Challenge Context and Background info	**What are the issues and opportunities that inspired this Design Challenge**	Female genital mutilation (FGM) wordt nog steeds uitgevoerd door de Masai stam. De interventies die tot nu toe door HIMS zijn uitgevoerd hebben nog geen succes opgeleverd. De reden waarom de interventies geen succes waren is vooralsnog onduidelijk. HIMS heeft nog geen onderzoek gedaan waarom de interventies geen succes waren.
	Why does this Design Challenge matter to the organization	De belangrijkste pilaren van HIMS zijn het voorkomen van FGM en het bereiken van gelijkheid tussen man en vrouw.

Challenge or problem definition	
Goals and objectives of the Design Challenge	Het doel van de Design Challenge is dat er in de toekomst interventies worden bedacht/uitgevoerd die succesvol zijn. Deze interventies zullen ervoor zorgen dat jonge masai meisjes niet meer besneden worden. En dat de medewerkers van HIMS weten wat een interventie succesvol maakt en wat niet.
Target users of this Design Challenge	De Design Challenge wordt gebruikt door de minor group om een richting te geven aan het onderzoek. De Design Challenge is opgesteld om de organisatie HIMS te ondersteunen.
Other key stakeholders	Andere belanghebbende zullen zijn: masai meisjes, masai mannen, de besnijders en de overheid.

Previous efforts to solve this Design Challenge	Er is veel onduidelijkheid over welke interventies er precies zijn uitgevoerd. Duidelijk is dat de vrouwen trainingen hebben gekregen over FGM. Hierna zijn de vrouwen gestopt met besnijden, in ruil hiervoor heeft ieder twee geiten gekregen. De geiten moesten voor een alternatieve inkomstenbron zorgen. Dit bleek op langer termijn niet te werken. HIMS is een NGO waardoor ze afhankelijk zijn van donaties. Het is daarom voor HIMS niet mogelijk om de vrouwen financieel te blijven ondersteunen.
Current activity system and process	Het oplossen van de Design Challenge zal niet makkelijk zijn. Er zijn veel factoren die invloed uitoefenen op de uitkomst. Alle factoren die van invloed zijn, zijn uitgewerkt in the activity system.

Opportunity Framing	
Real issues behind this Design Challenge	Na gesprekken met de organisatie en de groepen waarmee gewerkt gaat worden (Nserian en Baraka) bleek dat de challenge anders was dan van te voren gedacht. De interventies die zijn uitgevoerd waren wel succesvol echter waren ze niet duurzaam. HIMS leverde training over de effecten van FGM. De vrouwen die deze trainingen gevolgd hebben zijn gestopt met het uitvoeren van FGM. Als alternatieve inkomstenbron gaf HIMS iedereen twee geiten. Echter zorgde deze geiten niet voor een langdurige inkomstenbron. Het probleem nu is dat de vrouwen die gestopt zijn met besnijden geen inkomsten meer hebben.
Inspirations from others in solving this Design Challenge	Het uitvoeren van competitive benchmarking liet zien welke oplossingen andere organisaties hadden bedacht voor het probleem. Kijken naar andere organisaties en hun oplossingen zal helpen bij het bedenken van een duurzame oplossing.
Teams contributions	Elke teamlid zal zijn expertise en talenten bijdragen. De bijdrage van HIMS en zijn medewerkers zal vooral zijn dat hun goede kennis hebben over de cultuur en de rituelen van de masai. Deze kennis is nodig om interventies op te zetten die gericht zijn op onze doelgroep.
Success criteria	Een van de belangrijkste succes criteria is dat de vrouwen die nu gestopt zijn met het besnijden van meisjes niet hun baan weer oppakken. Om dit te realiseren moeten de vrouwen zich gesteund voelen door de organisatie. Ook moeten zij zelfstandig geld kunnen verdienen.

Opportunity statement (how might we)	Na het bestuderen van de bovenstaande informatie is de Design Challenge veranderd in: Hoe kunnen wij HIMS helpen met het bedenken van een innovatieve en duurzame oplossing om de groep van ex-circumcisers financieel onafhankelijk te maken? De reden dat de Design Challenge veranderd is omdat in Tanzania zelf meer informatie is verzameld over de vraag achter de vraag. Hierdoor kwam het echte probleem naar voren waardoor de Design Challenge veranderd is.

Bijlage 2 Tools Define

User Interviews

User interviews zijn gebruikt om erachter te komen wat de vraag achter de vraag is. Door persoonlijk met belanghebbende te praten komen er specifieke problemen naar voren. Om een zo'n breed mogelijk beeld te verkrijgen van het probleem zijn er verschillende belanghebbende doelgroepen geïnterviewd. Deze groepen zijn: CEO van HIMS, twee groepen met ex-circumsizers (Baraka, Naiserian), meisjes die zijn weg gerend van huis (rescued girls) en twee Masai mannen.

Interview mama Mackrine

What is the reason that you founded HIMS?
My name is Mackrine and I am the founder and executive director of Health Integrated Multisectoral Services. The organization I founded in September 2003. And It was official registered in July 2004. Why I founded HIMS. From my background, I happened to be one of the people who experienced child abuse and child labour. But also when I was very young I was in the area where I experienced gender based violence. Women who have been beating up by their husband. But also the female genital mutilation, my mum was rejected because she was not mutilated. She was been treated as she was not clean. And the ancestors would be annoyed. My sister was mutilated and after this she died. After all of this made me think I need to start an organization which will be operation to make sure that there is a determination of female genital mutilation but also the issue of trying to promote gender equality and human rights. But also I was working as an gender program coordinator with a catholic church. I was told not to talk about family planning and condom use. So I was forced to link the clients I was working with to other organizations. Then I thought why can't I start a organization who will be operating freely. And also trying to cooperate with others.

Can you tell what your organization has already done to stop female genital mutilation?
Since the starting of HIMS we have been campaigning against FGM in the community's, to target different groups of people. Because we believe that in order to be successful in the FGM campaigning we have to make sure that everyone is involved. Try to look for the victims, those who are at risk of being mutilated. So we go to the school and talk to the girls and boy and talk about the health consequences of FGM. There are the women who are the mothers, those are the ones who like their girls to be mutilated because then they can get married. Then the father, he will get the bride price in form of kettle. Therefor if the girl is mutilated he will be sure that he will maintain the wealth. Then the circumcisers these are the ones who by all means earn income and social status when they mutilate. So it is the way the generate income. But also there is the society at large, this is a patriot society which think that this is our identity, this is the right of passes for the girls from childhood to adulthood. So we try to reach everybody. In our campaign, we realised that we need to concern the elders they are the gate keepers. The elders are the ones that told us that it is important to go to the circumcisers. Because the circumcisers are in our culture the ones who allowed to circumcise. And therefor if you are able to work with them then you are able

to stop FGM and this can be sustainable. And then we started in the year 2005 going to negotiated with the circumcisers. The first group we where able to win, it was 26 of them in the year 2008. I remember the campaign started already in 2003 but then we got the advice in 2005 we started negotiating with the circumcisers. So in Munduli (stad) it was only 26 of them. Who were able to surrender their circumcising knifes. We continued with the campaign, building on the advice of the elders. And therefore we went to Almeru (stad) and we continue to mobilize and we were able to get like 50 women. Who surrendered there knifes publicly. And we had also the government leaders there. This was in the year 2009. In 2013 we got a group in Ngoro Ngoro. There became our watchdogs to become our ears in the community. To tell us about any plans of circumcision, other who are trying to take girls to other areas where the campaign has not reached. Now we have a number of 169 of very carouses women. Who we treat as our multipliers and colleagues in the community's. Who can also see how we can work together to fight female genital mutilation. But in that case each one who was able to surrender their circumcision knifes each got two female sheep. As an exchange for their economical empowerment. And therefor to them it was not only income generating but also raising their social status. Because in the Masai community women don't own life stock. So in this cause they are more than other women because they are able to own female sheep. The sheep were very expensive and not very difficult to take care of compared to the goats. But at the same time the local government leaders who are telling the elders to protect these carouses women so that no one will take their sheep away from them. And we follow up with HIMS to get the feedback that there is nobody who is threatening them to take the sheep. So that they can also be selling the sheep etc. And there for continuing this as an income generation activity and also raising their social status. And this is now we have 85 other who have stop circumcising but we cannot take for granted that till now they have no income. We cannot provide two female sheep to these women because there is no money. So these women cannot surrender their knifes publicly. From transport to animal doctor until they reach the community of those ex-circumcisers, it was 50 dollars per sheep. And this one we did not have someone who gave a big donation. Only small donation.

HIMS tries to make everyone aware of their rights. So that they can act on them. So some girls now started to run away. We go there and pick them up. Now I'm looking for mattress for the girls who are coming. Tomorrow there will be 12 new girls. It means that every year girls will be running away that is why we thought that we need to fundraise to build a structure that will be able to talk care of 50 girls. We want to provide these girls with life skills lessons and education. Up to this moment we have been able to recues up to 55 Masai girls. We would have done more but we don't have the capacity. So we are looking for someone who is able to support us for that matter.

We continued our campaign with the elders. These elders now are the ones that who are in the position of saying no. Actually, we had a resolution that there are going to make sure that they work with us. They will talk about it with the community. We hope that it will reach a bit further.

We are also targeting the traditional birth attendants. These are the ones now who started mutilation the baby's. So working together with the elders, they will also put bylaws in place. So we can go and check the baby's if they are mutilated. So the traditional birth attendants are held accountable. But we are trying to concentrate on trying to create awareness on

female genital mutilation health consequences. We are not against their culture, because it is something they honour a lot. But we focus on attitude and behaviour changes. Because threatening them with the police and the laws will not work.

What do you think is the underlying cause of female genital mutilation?
I think there are a lot of myths. Because they say it is a right of passage from childhood to adulthood. Other myth is that they say the girl can get married, if she is not mutilated she can not get married. Also they say the clitoris if it is left without cut during the delivery it will hurt the baby, it will be like a horn that will hit the soft spot on the baby's head and the baby will die. Also if you are not mutilated you will stink. And it will cause fungal infection.
Some also say that female genital mutilation eases delivery. Another reason is to reduce promiscuous, if you have a clitoris you will be a prostitute. This are some of the myths concerning female genital mutilation.

Explaining our projects and ideas.

What do you think about our idea?
That is a good idea. Because now a days they don't have any food taboos. They can even consume eggs. And even selling there is a good market now. So that they can earn enough money. And chicken are cheaper then sheep to buy. We also have someone at HIMS who has knowledge about chicken.

Maybe you can get us in contact with this man so that we can talk with him about how to start a chicken farm.

Yes, I will contact him. He can explain a lot about chicken and how to keep them alive. I'm very grateful of this idea.

Why is there still gender inequality in Tanzania? What do you think, maintains this problem?
Gender inequality is a problem because when you talk about human rights you talk about gender inequality. The harmful practices like female genital mutilation makes that men decide about the health of the woman. Also there is a problem with inheriting rights, women inherent anything. Education for women is also hard.

There is also a problem of bias between man and woman. Example is that a man will get the job faster than a woman. The reason for this is that woman will go with maternity leave and the company will have to pay the whole period that the woman is gone. Men also make more money for the same amount of work.

Ownership of property is also a problem. Many woman are not aware that if you have a house and say it is our house, it is actually in the man his name. We are trying to create awareness to the woman that they should have both there names on the lease. If the husband dies all the property will got to the relatives because it was in his name. The woman doesn't get anything. The woman has a choice, she can either stay with the relatives or she leaves but then they say that she has to leave her children behind because they have the clan name of the decedent husband.

The payment of the bride prices is still discriminating woman. Because the men will say that they own you.

Groepsinterview Baraka

Are you all circumcised?
Among of them a few are circumcised and some of them are not. In the way that all the women present now are all circumcised. At that time, they did not have enough information about the effects of female genital mutilation. The youth that are here are not circumcised.

How old were you when you got mutilated?
We got mutilated when we were ten years or older.

Did you have any complications when you got mutilated?
At those times, there were less complications compared to now.

Why are there more complications then compared to now?
The environment was very clean. There were less eruptions of diseases. At those times, they were no contaminations of diseases because they were using the natural practices. And they did not know about the modern practices. So, they believe that that makes the difference.

When you were ten years old and you knew you were going to get mutilated, how did you feel?
At those times for us it is okay. We felt proud to be mutilated.

Why did you feel proud to be mutilated?
At those times, you will not get married before you get mutilated. There is not any men that will marry you if you are not mutilated. The men thought that if the girl is not mutilated she will not be sweet or she will be stinking. Our parents made sure that we were mutilated, so you will get married.

Do you know, at the time you were mutilated, girls who ran away because they did not want to be mutilated?
It is not common to hear that a girl ran away from the mutilation at those times. Maybe one among ten ran away. If the girl ran away, or protested she got taken by force.

Did you work as a circumciser?
Today there are no ex-circumciser present.

Why did you change your mind about female genital mutilation?
The training from HIMS organization told us about the effects of genital mutilation. So after knowing this we stopped it because it was a bad practice.

Do you know the reason why female genital mutilation is performed?

We have a negative mind set. First of all, we believed that if you were not mutilated you will not get married. The second reason is that the women will have more than one men, the girl will be a prostituted. The third reason is that you will get diseases such as fungus.

Do you know people who are still practicing female genital mutilations?
No, we don't know anyone who is still practicing female genital mutilation.

How did the Baraka group started?
The group started with a nurse who is working at the clinic nearby. She worked a lot with women, especially with widows. The nurse advises one of the women to call the other widows so that they can form a group. In this group the women can advise each other about their problems. The group was a success so they continued it and called it Baraka. Then we had to get officially registered. After we were registered we got help from HIMS.

How many members does the Baraka group have?
The group consist of 22 members.

Normally how many people are there at the meeting?
We are always with a large number of people. But because of the dry season a lot of us are searching for water thus are not at the meeting. And some of us have just giving birth so it is hard for them to come. Usually there are about 15 members at every meeting.

Is the group still expanding?
For right now we have enough members. If we have more member we will not be effective any more.

Why do you think the group will not be effective any more with more members?
Because the number is enough for them to control themselves. If we add more members it will be more complicated

Does the group have any rules? If yes what are they?
- Each Friday every member has the be at the meeting. If you are not able to come to the meeting you must have a good excuse. If you don't have a good reason you must pay 2000 shilling.
- At every meeting, each member should contribute a 1000 shilling.

Who collects the money every week?
National (member of the group) collects all the money. The money is kept in the safe.

Do you know how much is in the safe now?
Recently we have 200.000 shilling.

Where do you spend the money on?
If somebody in the group got a problem and is in need of money, the group will lend them money against interest.

What is the interest rate?
The interest is 10% of the money that is lend to a person.

When was the last time somebody used money? And what did they need it for?
Recently nobody has taken a loan. At the end of the year we open the safe and divide the money among the members.

What are you currently doing to make money?
Buying and selling eggs. Buys for 250, sells for 300. Profit 50 shilling
Buying and selling salt. Buys for 400, sells for 500. Profit 100 shilling
Making cookies. Sells a cooking for 100 shilling
Buying and selling soap. Buying for 500, sells for 600. Profit 100 shilling
Taking care of the animals.
Farmer
Farmer
Selling charcoal (this is prohibited because of deforestation)

Do you always sell everything you buy?
Yes

Do you save any of the money you earn?
The money we earn is not enough to safe it. We need all of the money for the things we need to buy.

What problems are you facing?
The climate is very dry right now. This is a problem for the women's who are farmers because the crops can't grow without water. Continuing the business is very thought because there is not enough capital. They even fail to pay the 1000 shilling to the group. The biggest challenge for us is earning enough money.

Do you know how much money you need to provide for your basic needs every week?
30.000 a week
50.000 a week
100.000 a week
100.000 a week
100.000 a week
20.000 a week
20.000 a week

Why is there such a big difference in the amount of money some of you need?
Some of us need the extra money to buy ingredients for making cookies, so she can sell them. Also, we have to pay school money.

Primary school: 30.000 school uniform + 60.000 for a year
Secondary school: 250.000 a year

How much money do you need to provide for one family each week?
20.000 shilling a week for one family.
We don't pay rent.

Groepsinterview Naiserian

Are you all circumcised?
Yes, we are all mutilated.

How old were you when you got mutilated?
The mutilating took place from the age of 8 till the age of 18.

Can you remember this?
Yes, we do.

Did you have any complications when the mutilation was performed?
Yes, some of us bleed a lot during the mutilation. And some even died.

Did you know girls who died while being mutilated?
It is very hard to know if someone died during the mutilating. Because the practice takes place in secret. So, if someone would bleed a lot, they will not be taking to a health centre. Because we were scared that government officials will look for the mutilator.

Did you ever think about running away from your own mutilation?
No one will run. Because we did not know what the effects of the mutilation would be. Also we felt that if we were not mutilated we wouldn't be married.

What were you feeling just before your own mutilation?
We were not scared. Because we did not know how painful it would be. Also to be mutilated it would make you a complete women.

Where you proud to be mutilated?
Yes, we were.

Did ever girl in your village get mutilated?
At that time every women should get mutilated.

Are any of you ex-circumcisers?
Yes, we are all ex-circumcisers and traditional birth attendance.

How did you get the job as circumciser?
We got money from mutilation girls. But after getting awareness from HIMS we realized that there are a lot of effects. Continuing with this practice will be dangerous for the girls and the community.

How did you first started as circumciser?
At first you have to go along side with an older woman who is already circumcising. But she will not tell you to do this or that. They will tell you that you have to look after the girl who is being mutilated. So you have to hold her down to the ground so that the older women can do her job. You will see this many times and see a lot of blood. After a while you will get used to it. The older women will see this and will decide if you are competent or not. You will

experience it bit by bit. After a while the old women will tell you to start cutting. She will look after you, if you make a mistake she will correct you.

Every girl in the village goes with the older women to see mutilations?
Yes every girl in the villages has to go.

At what age do you normally start the job as circumciser?
We don't value age. When the older woman thinks, you are ready to preform yourself you have to do it, it doesn't matter how old you are.

How did you feel the first time you performed a mutilation?
For the first time it was very difficult. But after a while you get enough experience.

What do you think about FGM in general and what changed?
There is a big difference between before we got the training from HIMS and after. Before when the girls got mutilated we had to make up excuses for the school why the girls where not attending. We would tell them the girls where not feeling well of that they were making a journey. Now the girls can continue school.

Another effect of FGM is that there can be a systematic rupture during birth. The girl who is not mutilated can give a good birth.

When did you stop your work as a circumciser?
In 2014. We all stopped at the same time. In some few years, we heard about the effects of FGM on the radio. When we found HIMS organisation we got to know the real effects of FGM we stopped immediately. HIMS also provided a different source of money, in form of sheep's.

What were the consequences when you stopped working as a circumciser?
The consequences are there but it is not a lot. Because of HIMS organisation that provide a lot of trainings, about saving and entrepreneurship. So a lot of us engage in a entrepreneurship. But the challenge now is not enough capital. We did not save any money because when HIMS came and told us about the effects we stopped right away.

How did your village react when you stopped working as a circumciser?
At first it was very difficult. The community see that the old woman is insane and creasy. How can they stop with FGM if that is providing money. But we tried to give awareness to the families to on people to another. When they knew the effects, they were supportive.

Do you know people who are still circumcising?
We don't like to say because we are afraid that the woman's will get reported. Cause practising FGM is illegal.

Can you answer with yes or no of you know women who are still practicing circumcising?
Yes, we know people who are still circumcising.

Do you give awareness to those women?
Yes, we try to. It is not very easy because we can't offer them an alternative way to earn money.

Did you ever think about going back to your job as circumciser because of lack of money?
That is very difficult because we know the effects of FGM. So we are scared.

How long does the group exist?
In 2002, we started the group. But it was only in 2012 that we got registered.

How did you find each other?
First time they meet with two members. But it was very difficult to meet in the open because the men will see them. Then the men will believe that the women are giving each other advice on how to stand up against the men. That is why we did the meetings in secret in the forest. Until the group was up to 12 members we got out from hiding and started meeting at this place.

What activities are performed at the meetings?
Each Tuesday every member must contribute 1000 shilling.
At the meeting, we give hope to each other. We ask who is facing a lot of challenges and try to advise her. At the next meeting the woman gives feedback on how it went.

Does the group have any rules?

- Each Tuesday every member has the be at the meeting. If you are not able to come to the meeting you must have a good excuse. If you don't have a good reason you must pay 2000 shilling.
- At every meeting, each member should contribute a 1000 shilling.
- At the meeting you must turn your phone off.
- You have to respect the other members.

Groepsinterview rescued girls 1

The names of the girls who were interviewed are changed for privacy reasons.

What is your name, age and study?
My name is Hanna, I'm 22 years old. I'm a premedical science student.
My name is Tina. I'm 20 years old. I'm a premedical science student. My plan is to be a nurse.
My name is Nina. I'm 19 years old. My plan is to be a nurse.

How long have you been here in this house?
H: one year
T: one year
N: one year

Why did you come to this house?
H: I came here because my father forced me to marry someone.
T: I came here for the same reason.
N: Same reason.

How did you know to come to this house?
H: There was a man, he is like a priest, who told us about this place.
T: He was the one who brought us here.
N: -

How did you come here?
H: We came by dalla dalla
T: For me the same
N: For me the same

Did your family know that you were going here?
H: Only my mum
T: Only my mum
N: Only my mum

Was your mum okay with it?
H: She is okay

You told your mum that you were going here?
H: I didn't tell here while I was at home. I told her when I arrived in the rescue house.
T: I also called here when I was here.
N: I phoned here.

Did you tell anyone else that you would go to the rescue house?
H: No
T: No
N: No

How did you decided when to go away from home?
H: We escape to the pastor's house. We stayed there for about three days. Then the whole group was arranged and planned to come.
T: -
N: -

The whole group came together?
H: Yes

How many girls were there in your group?
H: We were with 11 girls

Did you know each other before you came here?
H: No
T: No
N: No

You came from different villages?
H: Yes

Are you still in contact with your family?
H: Only my mum
T: Only my mum
N: Only my mum

What kind of contact do you have with your mother?
H: I call her
T: I call her
N: I call her

What does your mother think about you being here?
H: -
T: -
N: She is okay with me being here.

Do you like it here in this house?
H: Yes
T: Yes
N: Yes

What do you like about this house?
H: First thing I like that I'm fulfilling my goals. Because I want to be a nurse. They protect me from there, from forced marriage, circumcision. And now I'm good.
T: I want to be a nurse. I like it here because I'm protected.
N: It is safe for me.

Are you planning to go back to your family?
H: When I'm done with my education. I want to visit my mum

T: When I finish my education.
N: When I'm done, I want to teach my family.

What are your feelings about seeing your family again?
H: I'm happy to see them again
T: Nodded in agreement.
N: Nodded in agreement.

What is your dream in life?
H: My biggest dream is to be a nurse. I want to work in the hospital.
T: I want to be a nurse.
N: The same, I want to be a nurse.

Why do you want to be a nurse?
H: Because it is my vision.
T: Because it is my plan.
N: Because I like to treat people.

What do you know about mutilation?
H: It has negative effects.
T:
N:

What kind of effects?
H: Spread of diseases
T: Death

Where did you learn about the effects of mutilation?
H: I was staying at the villages. And I see some person who got HIV and other they died.

Are you mutilated?
H: No
T: No
N: No

What are your biggest challenges?
H: The problem is water.

What is for you personally a challenge?
H: For me a big challenge is at the school. There are not enough books.
T: Also, no books.
N: I have the same challenges.

How do you study when there are no books?
N: There are some, we share them with the other students.
What do you think about Masai men?
H: They are to dangerous.

Why are they dangerous?
H: They force girls to be mutilated and married.
T: The same
N: The same

How do you see your future relationship?
H: It is good.

What is good?
H: I will be with my fellows, studying hard.

How do you see your future relationship with a man?
N: I don't have a boyfriend

Do you want a boyfriend?
N: Not this time. I'm still young.

Do you ever want to get married?
H: Yes, but later. At the age of 39. First I want to fulfil my goals.
T: At the age of 29.
N: Yes, but not now. I want to marry when I'm 27.

Do you want to have children?
H: Yes, only two.
T: Yes, three.
N: Yes, three.

Do you want a boy or a girl?
H: One boy and one girl
T: Two boys and one girl
N: One boy, two girls

Do you think men and women are equal?
H: Yes, they are the same
N: We are equal

Do you think mutilation is a problem?
H: Yes of course.
T: Yes

Why do you think that?
H: Because it has negative effects.

Are there any other reasons why it is a problem?
H: It is against the women's rights.
T: It will remove the sweetness during intercourse. The woman can't enjoy herself anymore.
N: Gender based violence. It is unfair treatment, it is deprivation of one's dignity. It is also against god's creation, it is the exact opposite of what he created.

What do you think about male circumcision?
H: For men, it is good.

Why?
H: Because there is one disease, I can't remember which one but the circumcision removes it. But for women it is to dangerous.

Would you ever marry a man who is not circumcised?
H: No because of diseases.
T: No
N: No. She is saying that there is spread of diseases if he is not circumcised.

Where did you get this information?
H: I learn from toto Africa (organization who came and gave them information about sex, diseases and marriage).

How can we solve the problem of mutilation?
H: By giving us education about the effects of mutilation. They should teach at the villages and give them information about the effects of mutilation.
T: By education.
N: By education.

The education should it be for only women or also men?
H, T, N: (together) Both

Did someone come to your village and gave you the information about the effects?
H: Yes, they did.

Did the mutilation then stopped?
H: They tried but I did not stop.

Why did the village not stop?
H: Because they did not understand. But for those who understood they stopped it.

Why did you think they did not understand it?
H: Because it is against their cultural. It is like a tradition.

How long are you planning to stay in this house?
H: After my education. I will go to home.
T: I want to go home after studying.
N: For me the same.
Do you want to live in the city or at the Boma?
H: In the city. I will go to the boma and see my family then I will go back to the city. I'm different from the ones who live at the Boma. I'm already educated.

Groepsinterview rescued girls 2

The names of the girls who were interviewed are changed for privacy reasons.

Name, age, study:
N: My name is Nola, I am 20 years old and I am a premedical science student.
J: My name is Julia, I am 18 years old and I am a premedical science student.
G: My name is Gloria, I am 18 years old and I am a premedical science student.
Z: My name is Zoë, I am 19 years old and i am a happy life coach student.

How long have you been here in the rescued house?
N: I am here now for one year.
J: The same as Nola.
G: 9 months.
Z: 3 months.

What is the reason you came to this place?
N: My father had forced me to get married, and I was not interested because the man was like the age of my grandfather. So, I decided to run away from my home and village, so that I can help myself and also to get what I need.
J: My parent forced me to get married, and I didn't want that. So i decided to run away. When the father heard that I ran away to an organisation. He can't do anything because of the government.
G: I ran away from my parents because my father forced me to get married and I was not interested because he forced me to get married with someone who is older than even my father. So i ran away because I did not see my future with him, and I wanted to study.
Z: For me, I ran away because I was forced to get married. So, after that challenge I went to pastor Maliaki and he connected me with HIMS organisation.

How did you know about the rescued house?
N: I told my problems to the teacher. She told me to leave the house and contacted pastor Maliaki. After that I could live with him in his house till he had spoken with HIMS organisation. And then he decided that I could live here in the rescued house. So, I am here because of my teacher and Maliaki.
J: Maliaki supported me to come here.
G: For me, the moment i ran away from my parents' house, I went to Arusha. My close friend told me about this organisation. So, I decided to go there and talked to Wendy (member of HIMS organisation, lives in the rescued house to guide the girls). Than I had to write down al my challenges, after that they decided that I could live here in the rescued house.
Z: For me it was pastor Maliaki

How did you travel from your village to the rescued house?
N: With the bus, because it's very far away. My teacher paid for the bus ticket.
J: I came also with the bus and pastor Maliaki paid for me.
G: I travelled with the bus and my friend paid for it.
Z: Pastor Maliaki paid for my bus ticket.

To who did you tell your plans about running away from home? And what was their reaction?
N: Only my mom. The moment I left home she felt bad, but now she knows I am in a good place and I am getting what I need, so she is happy.
J: My mom only. She did feel bad but now she knows I am studying she feels better.
G: I am talked about it with my mom. And she knows I am studying now, so she is okay with it.
Z: Only my mom did know. And now she feels good because I am in a good place.

Are you still in contact with your mother or other people in the village?
N: I speak to my mom every Saturday. But i am not in contact with anyone else in the village. Maybe my school friends, but they don't know where I am, because sometimes your friend is your enemy. I only tell them that i am studying now.
J: I don't have any contact with any friends from my village or school. Only with my mother.
G: I only talk to my mom. My sister is not available. When I call her, she is not available.
Z: I don't have any contact with a relative at home, only my mom.

Do you like staying here?
N: Yeah, it's a good place. There is nothing that can distract you or that can disturb you from your study. There is food, there is water, there is everything that I need. And it is protecting me.
J: Yes, I like it here because when I want to study nothing is disturbing me. So, I feel good.
G: I am comfortable because it is a good place, also I am getting protection and if I need anything or if we have any challenges, we tell Mama Mckrine.
Z: I feel comfortable to be here.

Are there any rules you have to follow in this house?
N: Yes, you go to school from Monday to Saturday. Sunday we all go to the church, all of us we are Christian.
J: On Sunday we also have to wash the clothes and study for exams.
G: We have a schedule for cooking and cleaning the house.
Z: We are not allowed to meet with friends after school or on free days. Because this house is a safe place for us, so no friends are allowed.

Are you planning to go back to your family or village?
N: Yes, because when we go back they fear me. They know that I am a student now. So, they can't do anything.
J: I want to return back home.
G: For me, when I go back anytime, there is no problem. Because my mother also ran away from my father, so if I go back to my family, I only meet with my mother.
Z: Even me, if I go back home there won't be any problem. They know I am educated and that is what they fear.

What is your dream in life?
N: I want to be a nurse. And I want to go back to the village and educate them to escape the problems of running away from FGM and forced marriage.
J: I want to be a nurse, and I want to educate my fellow Masai tribe about FGM.

G: My, I need to become a clinical officer and I also want to educate my young sisters there about the effects of FGM.
Z: My dream is to be a teacher. And I want to teach my village about forced marriage and FGM.

Can you tell us what you know about FGM?
N: The clitoris is cut away. They think when they remove it, the women will lose their sex appetite. They also say that it is respecting, so when the girl is mutilated she gets the respect from the man and the relatives. But not only the girl, also the daddy.
J: A women who is circumcised is ready to be good lady.
G: Mutilation is cutting the clitoris. But in Masai tribe they say that she will become a good mother and she gets respect form others in the community. But it is not real, it is them believe only. For me it's not good. So, when I finish the school, I will go there to educate them. It is not good because the girls lose their sexual appetite. And she will lose a lot of blood and can get infections.
Z: -

Are you mutilated?
N: I was mutilated when I was young.
J: We all are.
G: Yes.
Z: Yeah.

Do you remember it?
N: No, I don't remember. I was maybe ten months old. So, you don't remember it.
J: No.
G: No, I was also very young.
Z: No, I don't remember it.

What are your biggest challenges in life now?
N: There are many problems. For example, water. That's a big problem for sure.
J: Now we have no money for the bus. So, we fail to go to school. They are finishing some topics, and we can't be there. So, we miss a lot of education. This makes it hard to pass exams.
G: How can we do the exam, if we didn't be there in the lesson.
Z: -

What do you think about the Masai men?
N: The men decide what to do. It seems like he discriminates women. They decide who you will be married to and that only depends on money or cows. They punish the women without any reason.
J: The Masai men, he thinks that women don't have any rights. They do not allow a woman to go to a meeting and meet other women.
G: Masai men discriminate female. Boys can go to school and girls they should stay at home and do the housekeeping.
Z: -

How do you see yourself in a relationship in the future?

N: For this time no. For now, education is the most important thing. A relationship will only distract you from that. My performance will be down.
J: I want to get married. But first I want to finish the university. I hope I will meet him there. At that time, I am already grown up, so I know how to control love.
G: I want to marry a Masai man, because I like the Masai men. If not a Masai man, then I want a boy from the Netherlands.
Z: I want to get married after finishing my school. I want to get married with a Masai man. But I don't know gods plan.

Do you think man and woman are equal?
N: Yes, because I am educated, and I know that everybody is equal.
J: -
G: Yeah, it's equal.
Z: -

How long are you planning to stay here at the rescued house?
N: For me, until I get what I need. I first want to finish my study and then go back home. But only if I am allowed.
J: For me, when I finish my study, I will go home.
G: I want to go home, but I won't forget HIMS organisation, I want to help and work with the organisation.
Z: If I full my future goal, I thank this organisation and then I go home.

Interview Masaiman 1

Wegens privacy redenen is de naam van de geïnterviewde veranderd.
Ter verduidelijking:

- Boma= Woongemeenschap met familie

Do you like to be a masai?
Yes, because I am a masai. I like my tribe an being a masai.

Do you prepare to live in the city or in the boma?
I want to live in the city. Because I work in the city.

What is the difference between living in the city and in the boma?
In the boma it is difficult because they don't have much water. It is harder to live in the masai-tribe. In the city you have water everywhere. That is the reason why I think it is better to live in the city.

Is there a difference in culture in the city and the boma?
There is now different between those two. Only the masai tribe lives more at their own.

What is the role of the men in the masai tribe?
They care for the cow. They sell and buy the cow if it is necessary. The men do more work than the woman, because they protect and take care of the family. The men urns the money in the family.

What is the role of the woman in the masai tribe?
The woman get water with the donkeys. And when the woman get back from getting water, they cook for the men and children. It is not allowed that the woman earn money.

What do think about the fact that the men get more wife's?
That was a long time ago. Now in the masai-tribe you marry one woman.

Can you explain why men marry younger woman in the masai-tribe?
If you want to marry a woman, you have to buy the woman. You have to ask another tribe to marry the woman. You don't know the woman at all before your marriage. It is not a good thing, because you don't know the woman. In the city you can talk to the woman before you are getting married and get to know each other. You don't have to pay for the woman, so that is better.

Do you think that man and woman are equal?
No the man are the boss in the tribe. When the woman needs something, she has to ask her husband. The man make the decisions what the woman needs to do. It is better when the man and woman are equal because you can discus about many things in the relation.

What do you think about female genital mutilation?
I don't talk about it, because I am a man. But I think it is a good to stop circumcising women.

What is the reason why they circumcise a woman?
Because they live in the bush. The tribe think that is better that the masai is different than the Swahili woman. That is the reason why they circumcise. Another reason why they circumcise a woman is because she can't go where every she wants. If she is not circumcised she is like a prostitute. The tribe think that the woman cannot enjoy sex.

Do you know the effects of circumcising women?
No I don't know.

What do you think of Swahili people?
I don't like the other tribes. I only like the Masai tribe.

Do you want your daughter to be circumcised?
No I don't want to circumcise my daughter because they can get infection or died. I think that the boy has to be circumcise so they can be a Masai men.

What do you think about a woman who is not circumcise?
I think it is good because the woman can enjoy and feel sex.

Would you rather have a daughter or son?
Both. I don't mind.

Interview Masaiman 2

Do you like to be a Masai?
I like to be a Masai.

Do you want to live in the city or the boma?
I like both. I like the cow in the wild. I like to live in the city so I can earn money.

What is the difference between living in the city and the boma?
In the Masai-tribe there is not enough water. In the city is everything what you need. You can get fresh water etc.

What is the role of the men in the Masai?
To take care of the cow and family.

What is the role of the woman in the Masai?
Washing the clothes, to get milk from the cow, to cook for the children and her husband and looking for food in the wild and go getting water with the donkeys.

Do you think that man and woman are equal in the Masai tribe?
The man is the boss in the tribe because they buy a woman with money or cows.

What do you think about female genital mutilation?
It is a tradition in our tribe. They do it for many years. I don't' want the woman to be harmed during mutilation. I think it is a bad thing because the woman has to enjoy sex as well.

Would you marry a woman who is not circumcised?
I will only marry a woman who is circumcised. Because my wife is circumcised.

Would you circumcise your own daughter?
No I wouldn't have my daughter circumcised.

What is the original reason why a woman in the Masai gets circumcised?
Those are the rules in the tribe.

Do you know the effects of female genital mutilation?
The woman can die because of the complications. The woman gets an infection or bleeding.

Do you know what they cut when they circumcising a woman?
No I don't know about that, because when they married a young woman they already cut the vagina. So I don't know what is happing to the woman who is cut.

Would you rather have a daughter or son?
Doesn't matter.

Brainstormen met microkrediet deskundige

We: For our school project we want to help the group. We summed up some money ourselves, from back home, we didn't tell them about it, because we want to give them something sustainable. We think if we give them the money, it will only help for a short time. We want to give them a sustainable solution for their money problems. We want them to know how to make their own money. And to educate their children about that.

We: So we have some money, for example to buy chicken for them, but then we have to know if you think that is a sustainable solution.
Microkrediet deskundige: For what I can advise, this can be very helpful, but if you mess up, they don't have anything.

We: So, we asked them to come up with a solution to earn more money. And then they came up with the idea of a chicken farm. The man won't take the chicken, because they are not interested in them. So, the women can take care of the chickens and sell the eggs. They don't eat the chicken themselves and they don't like Masai don't like eggs. So, everything they produce they can sell.
Microkrediet deskundige: Let's take an example, in Tanzania there are very often chicken diseases.

Microkrediet deskundige: Another question, do the women interact with other people than the Masai? If not, they can't make money on selling chicken and eggs.
We: Yes, they do interact with other people.

We: We want to give something to the group to get more money. To increase their amount of money. So, the not mutilated girls can go to school. Only the Vicoba idea is not enough to get all the children to school. That's why we, together with their group, came up with the chicken farm solution.
Microkrediet deskundige: What I mean, if they have chicken, how would they take care of them. If they can explain that good enough, you can offer them some chickens to try. With those chickens they can show you, that they will take good care of them. And then the solution will be helpful, I think. But if they can't explain how they will take care, or the try out chickens are dead or lost in a short time, then you have to think about something else.

Microkrediet deskundige: If you start a group business, you have to let them all sign a contract. There also has to be a follow-up. A member of the HIMS organisation can do that and take a look at the chicken farm and decide if it works well. These things are important, it will give the women more feeling of responsibility.

Microkrediet deskundige: I really think it can work. But there has to be a follow-up, otherwise it won't work. I want to help you, but it is too far away. We can only help people in Arusha. So, I will give you a name of a company nearby your groups.

Bijlage 3 Tools Ideate

Scamper

SCAMPER	
***S**ubstitute*	- Opzetten eigen bedrijfje door ex-besnijders Verkopen eigen verbouwd voedsel Verkopen zelfgemaakte Masai sieraden Houden van vee - Voorlichting over gezamenlijk sparen - Spaarpot voor schoolgeld dochters - Ex-besnijdersgroep vergroten - Meer vrouwen bereiken
***C**ombine*	- Het verbouwen van voedsel zodat ze en meer voeding hebben en een bron van inkomsten - Een waterbron zodat het waterprobleem wordt aangepakt en ze water kunnen verkopen
***A**dapt*	- Cursus over sparen moet gegeven worden in Maa, vertaler is nodig - Voedsel kan niet worden verbouwd door de droogte - Waterbron is moeilijk te generen. Prijzig om te doen en geen zekerheid of er wel water beschikbaar is - Vee kan niet gehouden worden door de vrouwen omdat dit wordt gezien als taak van de mannen en hun vee wordt afgepakt
***M**odify, **M**agnify, **M**inify*	- Spaarworkshop kan gegeven worden met behulp van een vertaler - Vrouwen kunnen kippen houden, dit wordt niet gezien als vee en mannen zullen dit daardoor niet afpakken - Eieren kunnen verkocht worden op de markt
***P**ut to other use*	- Kippen kunnen worden gehouden voor hun eigen voedselvoorziening en om te verkopen
***El**iminate*	- Focus leggen op het vergroten van inkomen van de groep en zorgen dat ze geld kunnen sparen - Door hierop te focussen zorg je dat de vrouwen financieel onafhankelijk worden van de mannen - Later kan dan de groep uitbreiden en kunnen er meer vrouwen worden gestopt van besnijders werk - Eerst deze groep stabiel en onafhankelijk maken
***R**everse, **R**earrange*	- We zouden ons ook juist kunnen focussen op de mannen. Wat moet er gebeuren zodat zij geen besneden vrouwen meer willen? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat mannen en vrouwen meer gelijk zijn

Formulier Follow-up Kippenboerderij

Questionair

- How is it going with the chicken farming?
- What are the difficulties you are facing this month?
- What would to improve for next month?

MONTHLY UPDATE	AMOUNT	EXPLINATION
What is the current number of chickens you are farming?		
How many chicken are sold?		
How many chicken died?		
How many eggs are sold?		
How much money did you earn this month?		
Which vaccines are giving this month?		
How much money did you spend on the chicken this month? Food? Vaccine? Others?		

Interview kippendeskundige

Kippendeskundige(C): What I need to hear from you, I want to know what exactly you need.
Juliette (J): So the idea is, we are guiding two groups of woman and they need a source of income. So they decided they is would be a good idea to farm chickens, to sell chickens and the eggs and make money of that. So, well we don't know anything about chicken. We did some interviews with people who farm chicken, so we know a little bit more but for us it is still unclear. We need to know from you how much does one chicken cost, how much does the feeding cost, what type of shelter do they need, what is a good number of chicken to have and that sort of information. We need more information about the financial picture of the chicken farming
C: Now the thing to do; first I would like to know what kind of chickens they want to have.
J: I think just local chicken
C: I do have the local one, but not the local local one. The type that I have I could F1. When you have the really local one in Tanzania, the production of the eggs will be low and the meat is small. So that's why we shift form the pure local one to the F1 type. F1 is a mixture and it produces a lot of eggs and also big eggs. They come from USA. I suggest you will keep the F1 instead of the local one.
J: That's fine! And how much would F1 chicken cost?
C: Okay, I think right now for the chicks…

J: but we don't want chicks. Chicks are very vulnerable and it will cost a lot of time and money before they can produce eggs. I think we would like to have chickens that produce eggs directly, or within one month
C: Currently you can't find you can't find the F1 chicken. They sell one chick for 1000 shilling. Others sell the one month chick for 1500. The ones that are one month old are simple to keep. An older chick will cost 4000 shilling
J: how long will it take for a one old chick to produces eggs?
C: it will take 5 months to produce eggs for a chick
J: Oh, that's a very long time. So they don't have older F1 chicken?
C: the older one we can find for you. So we can mix the group with big ones and small ones. You have to separate them because the food that the small one eats is different from the food that the big one eats.
J: what about the food?
C: they will find the food themselves but you have to add more. Chicken food is everywhere available. How much food they need depends on the age of the chicken. The small ones need 1-5 gram per day. A 4 months chick needs 120 grams per day
So what I think I can do, I can arrange the hole program including the feeding program and de vaccination. Also the management. I can bring you the full program
J: what do you mean by that? By a full program
C: I mean starting from the beginning by building the house for the chicken, feeding programs, vaccination program from day one. I will go with to the group, teach them how to take care of the chicken and help them with beginning there chicken arm.
Ilse (I): How much will it cost?
C: That depends on how many chickens you will take. I think it is good to start with 500 chickens
J: hmm. We think 500 is too much for the woman. We were thinking about starting with 100.
C: Every group can have 50 chickens and then they need 5 hens. It's 10 per one.
J: We think that is a better amount. Because the will hold the chicken as a group project. They also have other work next to it. For example someone also sell salt. All the money they earn from their group project, they will save. From that saved one they can provide education for their daughters
C: so that will be 100 females and 20 hens. So a total of 120 chickens
J: we also have another questions. Because we will provide this program to de woman, but in one month we will go home. So we need someone how can take care of the project when we leave. We want it to be sustainable
C: That's why I need to go to them and help them
J: how much will the starting packing cost?
C: let me go there and find the chicken you want, because you don't want the small one. I will make a program with everything you need, than I will send it to you. We will first give the training to them.

WEEK	AMOUNT	DAYS
1 WEEK	15 gram	1
2 WEEKS	25 gram	1
3 WEEKS	35 gram	1
4 WEEKS	45 gram	1
5 WEEKS	50 gram	1
6 WEEKS	55 gram	1
7 WEEKS	60 gram	1
8 WEEKS	65 gram	1
9 WEEKS	65 gram	1
10 WEEKS	65 gram	1
10-11 WEEKS	120-130 gram	1

Tabel 3: Voeding kippen

Bijlage 4: Tools Prototype

Co-creation

Co-creation preparation

Voorbereiding: De co-creation sessie wordt uitgevoerd met zowel de Barakagroep als de Naiseriangroep. Beide groepen zijn van tevoren gevraagd om na te denken over de kippenboederij en welke vragen zij eventueel hebben.

Plan: Voor de meeting heeft het onderzoeksteam een plan (prototype) voorbereid om te presenteren. Het plan is opgesteld met behulp van een lokaal iemand die verstand heeft van kippen.

Taakverdeling:
Niserian groep
Marthe: Legt het opgestelde plan uit aan de groep.
Marijn: Ondersteund Marthe wanneer nodig.
Ilse: Observeert de non verbale reacties van de vrouwen.
Juliette: Zorgt ervoor dat alles opgenomen wordt en in dien nodig opgeschreven.

Baraka groep
Marthe: Zorgt ervoor dat alles opgenomen wordt ten in dien nodig opgeschreven.
Marijn: Observeert de non verbale reacties van de vrouwen.
Ilse: Ondersteund Juliette wanneer nodig.
Juliette: Legt het opgestelde plan uit aan de groep.

Wanneer: De sessie zullen plaats vinden op dinsdag (Naiseriangroep) en vrijdag (Barakagroep).
Uitnodiging: Beide groepen worden uitgenodigd door Godson (medewerker HIMS).

Aanwezige:
Dinsdag:
- Leden Naiseriangroep
- Onderzoeksteam (Marthe, Marijn, Ilse en Juliette)
- Godson (vertaler)

Vrijdag:
- Leden Barakagroep
- Onderzoeksteam (Marthe, Marijn, Ilse en Juliette)
- Godson (vertaler)

Benodigdheden: Tijdens de co- creation setting moeten de volgende dingen mee genomen worden door het onderzoeksteam:
- Pen en papier
- Poster presentatie
- Telefoon met opneem functie

Co- Creation Session

Voorbereiding: Tijdens de sessie zal eerst het onderzoeksteam uitleggen wat precies de bedoeling is. De groep kan hier vragen over stellen zodat alles duidelijk is.
Vervolgens zal het onderzoeksteam het plan uitleggen zoals dat opgesteld is. Hierna heeft de groep de tijd om samen te overleggen en te bespreken wat zij van het plan vinden. De vrouwen krijgen dan de tijd om hun feedback te geven over het plan. Na deze feedback wordt er gekeken of de onderstaande vragen beantwoord zijn:

- Wat vond je goed aan het idee?
- Wat vond je niet goed aan het idee?
- Welke aspecten kunnen verbeterd worden?

Alle feedback wordt opgenomen zodat dit later kan worden teruggeluisterd.

Uitvoering: Tijdens de co-creation sessie werd eerst uitgelegd wat precies de bedoeling was. Vanuit de groep kwamen geen vragen. Het plan zoals beschreven in stap 1 van co-creation is uitgelegd aan de groep. Tijdens het uitleggen is vooral gelet op het feit dat het plan alleen verteld werd en niet werd verdedigd. Na de uitleg had de groep 10 minuten nodig om te overleggen. Na deze 10 minuten had de groep de volgende vragen:

- Wie gaat het hok bouwen?
  Antwoord: Wij (minor groep) gaan samen met Chris, *Godson en jullie het hok bouwen.*
- Hoe komen de spullen bij ons?
  Antwoord: Wij (minor groep) zullen zorgen dat er transport geregeld wordt.
- Wie gaat dit betalen?
  Antwoord: Wij (minor groep) hebben geld ingezameld thuis. Met dit geld zullen wij dit project betalen.
- Wat moeten wij zelf doen?
  Antwoord: Zelf moeten jullie ervoor zorgen dat er een plek is waar het hok gebouwd kan worden. Ook moeten jullie kennis op doen over kippen en als er vragen zijn ze stellen.
- Hoe lang gaat het bouwen duren?
  Antwoord: Het bouwen van het hok gaat ongeveer een week duren.
- Krijgen wij nog steun nadat jullie weg zijn?
  Antwoord: De bedoeling is dat de kippendeskundige en HIMS langs blijven komen als evaluatie. Jullie kunnen aan hun vragen om steun wanneer wij weg zijn.

Omdat de vrouwen de vragen uit de voorbereiding niet beantwoord hadden hebben wij deze gesteld aan hun.

- Wat vond je goed aan het idee?
  Antwoord: Het idee is ingespeeld op onze situatie. Het is wat wij voor ogen hadden toen wij het bedachten. Wij vinden het fijn dat er een goed hok gebouwd gaat worden en dat de kippen gevaccineerd zijn.
- Wat vond je niet goed aan het idee?
  Antwoord: Het aantal kippen is te veel, wij denken dat 100 kippen te veel is. Welke aspecten kunnen verbeterd worden?
  Antwoord: Meer voorlichting over het houden van kippen. Het hok moet op een hoogte van 1 meter gebouwd worden zodat er geen roofdieren bij de kippen kunnen komen.

Het gehele gesprek is opgenomen. Dit is later teruggeluisterd om de bovenstaande informatie op te schrijven.

Team Debriefing Session

Voorbereiding: Na de co-creation sessie wordt de spraakmemo teruggeluisterd en opgeschreven. De opgeschreven feedback wordt besproken met het onderzoeksteam. De volgende vragen worden beantwoord:

- Welke ideeën werkte wel en welke niet?
- Wat was de reden dat dingen niet werkte?
- Welke aspecten kunnen verbeterd worden? En hoe?
- Welke aspecten moeten toegevoegd worden en welke moeten verwijderd worden?

Uitvoering: De feedback van de vrouwen is verwerkt in de bovenste stap.

- Welke ideeën werkte wel en welke niet?
  Antwoord: Het idee was om 100 kippen te geven, de vrouwen vonden dit teveel. Ook moest het hok van de grond af geplaats worden. Wel was het een goed idee om een kwalitatief goed hok neer te zetten. En kippen te geven die al gevaccineerd zijn.
- Wat was de reden dat dingen niet werkte?
  Antwoord: 100 kippen zou te veel zijn voor de vrouwen om te onderhouden, ook is er niet genoeg plek voor zo'n groot hok. Het hok moet van de grond af geplaats worden omdat er anders roofdieren in kunnen.
- Welke aspecten kunnen verbeterd worden? En hoe?
  Antwoord: Het hok wordt op een hoogte van ongeveer een meter geplaatst zodat er geen roofdieren in kunnen. Het aantal kippen is naar beneden gehaald. Iedere groep krijgt nu 50 kippen.

Refinement & Finalizing

Voorbereiding: De feedback van de groep wordt verwerkt in het prototype. Hierdoor ontstaat er een nieuw prototype dat specifiek gericht is op de doelgroep en aansluit bij hun wensen. Na het aanvullen van het prototype wordt het nogmaals met de groep besproken.

Bijlage 5: Tools Test

Feedbackformulier

Feedback form *chicken project*	*Date: ___/___/____*
What is your function/role?	
How was your collaboration with us?	
What did you learn from our collaboration?	
What do you think of the chicken project?	
What would you like to see improved in the chicken project?	
What can we do better next time with the chicken project?	
How do you think we can take care of the sustainability of the chicken project?	
Other feedback or questions	

Feedback kippendeskundige

Feedback form *chicken project*	*Date: 09/01/2019*
What is your function/role?	I am the chicken expert and I build the chicken farm for these girls.
How was your collaboration with us?	The collaboration was nice and friendly.
What did you learn from our collaboration?	Exchanging new ideas and learning a lot from the girls.
What do you think of the chicken project?	The project will be successful and be a big help to the Masai women with their families.
What would you like to see improved in the chicken project?	To give the groups trainings'
What can we do better next time with the chicken project?	To have more groups. example the youths who are in needs.
How do you think we can take care of the sustainability of the chicken project?	By giving them awareness on chicken keeping.
Other feedback or questions	